

Fennia

Årsredovisning och samhällsansvarsrapport 2017

Innehåll

Verkställande direktörens översikt	1
Fenniakoncernens strategi	2
Vårt samhällsansvar	
Väsentlighetsmatris	4
Etisk och ansvarsfull affärsverksamhet	6
Fennia – för företagande och liv	7
Lyssna på och betjäna kunden	9
Kompetent personal som kan förnya sig	11
Ekonomiskt ansvar och solvens	14
Miljö	15
Styrelsens verksamhetsberättelse	16
Bokslut	
Resultaträkning	20
Balansräkning	22
Moderbolagets finansieringsanalys	24
Bokslutsprinciper	25
Koncernbolagen	31
Noter till moderbolaget	
Noter 1. Premieinkomst	32
Noter 2. Resultat enligt försäkringsklassgrupp, moderbolag	33
Noter 3. Poster som avdragits från premieinkomsten	34
Noter 4. Specifikation av driftskostnader	35
Noter 5. Specifikation av personalkostnader, personal och medlemmar i olika organ	36
Noter 6. Specifikation av nettointäkterna av placeringsverksamheten	37
Noter 7. Verkligt värde och värderingsdifferens för placeringar	38
Noter 8. Fastighetsplaceringar	39
Noter 9. Placeringar i företag inom samma koncern	40
Noter 10. Övriga placeringar	41
Noter 11. Fordringar	42
Noter 12. Innehav i övriga företag	43
Noter 13. Förändringar i immateriella och materiella tillgångar	45
Noter 14. Skulder	46
Noter 15. Eget kapital	47
Noter 16. Säkerhet och ansvarsförbindelser	48
Noter 17. Lån till närstående och transaktioner mellan närstående	49
Koncernresultatanalys	50
Nyckeltal	51
Placeringsfördelning	52
Nettointäkter av placeringsverksamheten på sysselsatt kapital	53
Formler för beräkning av nyckeltal	54
Risker och risk- och solvenshantering	56

Styrelsens förslag till hur vinsten ska disponeras	65
Revisionsberättelse	66
Förvaltningsrådets utlåtande	70
Förvaltning och styrsystem	
Administration	71
Affärsverksamhet	73
Förvaltningsråd	74
Styrelse	78
Revisorer	79
Fenniakoncernens ledningsgrupp	80
Läkare	81

■ Bra resultat tillsammans

År 2017 var i sin helhet ett bra år för Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennia. Fennia är i gott skick, placeringsintäkterna ökade och solvensen är stark.

För företagsförsäkring var det fråga om ett brytningsår. Vi satsade på utveckling av tjänster och på förebyggande säkerhetsarbete tillsammans med våra företagskunder. Antalet skador minskade och den positiva trenden kunde beaktas även i prissättningen av försäkringar. Särskilt inom den lagstadgade olycksfallsförsäkringen för företag avspeglades den beskrivna utvecklingen i minskade premieinkomster.

I fjol förnyade vi dessutom Fenniakoncernens strukturer och organisation. Det väsentliga syftet med förnyelsen var att bygga upp Fenniakoncernens konkurrenskraft.

I den här verksamhetsberättelsen och samhällsansvarsrapporten för 2017 redogörs för första gången mer ingående för de teman inom samhällsansvar som våra intressegrupper anser vara viktiga.

Vi tog reda på våra intressegruppers förväntningar på samhällsansvar och frågade vilka teman de anser vara väsentliga i Fenniakoncernens samhällsansvar och vilka vi ska satsa på i våra affärsfunktioner.

De allra väsentligaste teman var ekonomiskt ansvar, solvens, ansvarsfulla investeringar och förebyggande av svart ekonomi. Transparent och etisk verksamhet visade sig naturligtvis utgöra grunden för hela affärsverksamhetens samhällsansvar.

Fennia har alltid varit företagarnas bolag. De som deltog i väsentlighetsbedömningen uttryckte starkt åsikten att medverkande i företagarnas säkerhet och välmående samt förståelsen för företagande och genom detta främjande av kundernas verksamhetsförutsättningar är samhällsansvar som starkt präglar just Fennia.

För strategiperioden, som inleddes i början av året, är Fenniakoncernens vision att erbjuda den bästa kundupplevelsen. Vi vill att kunderna upplever att vår service är så bra att de vill stanna hos oss och rekommendera oss. Därför är det viktigt att vi lyckas i mötet med kunden.

Tack till våra kunder, anställda och samarbetspartner för ett utmärkt jobb – vi är här för er – för företagande och liv.

Antti Kuljukka
konsernchef

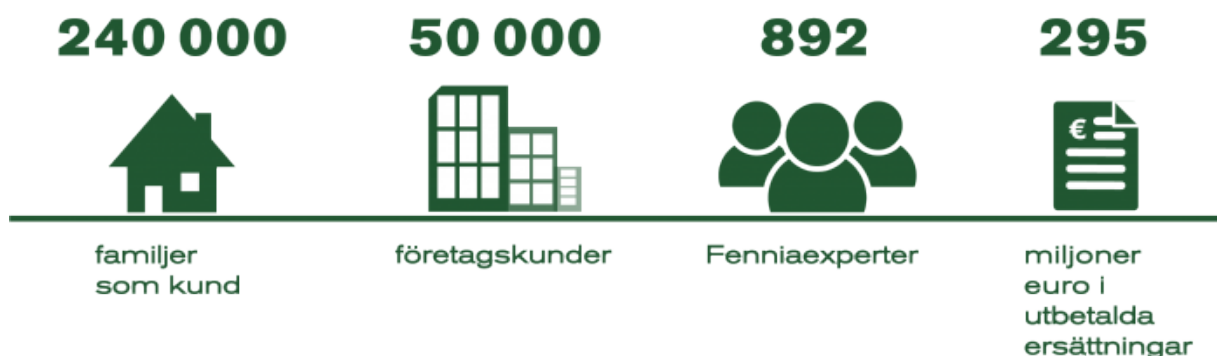
Fenniakoncernens strategi

Fenniakoncernen finns, i enlighet med sin mission, till för företagande och liv. Vi är en pålitlig partner för företagare och vi förstår företagarens och hans eller hennes närståendes behov. Vi är även partner för privathushåll, som är företagare för sitt eget liv.

Fenniakoncernens vision är att erbjuda den bästa kundupplevelsen. Vi vill att kunderna upplever att vår service är så bra att de vill stanna hos oss och rekommendera oss.

Fenniakoncernens strategi 2018–2022 består av fyra mål:

- Personal som kan förnya sig
- Tillväxt inom företagskunder
- Effektiv inom privathushåll
- Solid

Fennias fyra strategiska mål

Personal som kan förnya sig

En personal som kan förnya sig är en resurs och utan denna resurs kan vi inte nå våra strategiska mål.

Vi arbetar varje dag så att kunderna har en trygg och förtroendefull känsla över att vi tar väl hand om deras ärenden. Vi värderar företagande och vi strävar varje dag efter företagarmässig verksamhet. Vi jobbar modigt, målmedvetet, målinriktat, engagerat och entusiastiskt – som om vi skulle jobba för vårt eget företag.

Vi leder, coachar och jobbar så att vi lyckas skapa en utmärkt personalupplevelse, som säkrast leder till marknadens bästa kundupplevelse.

Försäkrings- och finansbranschen står inför stora förändringar. Vi gör resultat ansvarsfullt och vi finns till för företagande och liv, vilket är en betydelsefull och krävande uppgift. Därför vill vi att Fenniaanställda växer med oss och att de kan uppleva att förmågan att förnya sig utgör en möjlighet. Tillsammans kan vi skapa framgång.

Tillväxt inom företagskunder

Vi växer lönsamt inom företagskunder med försäkrings- och kapitalförvaltningstjänster. Vi skapar med hjälp av Fenniakoncernens tjänster en övergripande upplevelse för våra kunder som partner och rådgivare i ekonomisk trygghet.

Vi genomför våra tjänster effektivt och högklassigt, så att kunden får den bästa serviceupplevelsen – en så bra upplevelse att kunden är redo att rekommendera Fennia.

Fennia har alltid varit företagarnas bolag. Vårt kunnande, nätverk och resultat har uppstått genom att vi betjänar företag och företagande. Vi förädlar detta kunnande och på det är det bra att bygga framtiden.

Effektiv inom privathushåll

Genom att betjäna företagaren som privatperson och hans eller hennes familj i riskhantering, kan vi erbjuda motsvarande goda tjänster också för andra privathushåll. Samtidigt som vi skapar ekonomisk trygghet för företagarens familj vill vi erbjuda ett livslångt partnerskap också för andra aktiva personkunder och privathushåll.

Privathushåll förbättrar spridningen av Fennikoncernens försäkringsrisker och gör koncernens riskposition mer stabil. Stabilitet syns som mindre resultatfluktuering.

God service inom privathushållssegmentet präglas av effektivitet och smidighet – detta gäller såväl kunden som bolaget. När detta genomförs blir både personal- och kundupplevelsen lyckad.

Solid

Fennikoncernen är solid. Som solitt bolag kan vi ta ansvar för de förpliktelser som vi gett våra försäkringstagare.

För att vi ska vara solida även i framtiden måste vi förstå den risk vi tar och bara ta sådana risker som vi kan bära.

Vi är expert på riskhantering och föregångare inom vår egen verksamhet.

■ Samhällsansvar i Fenniakoncernens affärsverksamhet

Årsredovisningen och samhällsansvarsrapporten beskriver Fenniakoncernens ansvarsfulla och hållbara affärsverksamhet. Rapporten redogör för andra än ekonomiska uppgifter (NFI).

På Fenniakoncernen har vi inlett samhällsansvarsarbetet, utvecklat kommunikation och utbildning om teman kring samhällsansvar och förnyat organisations- och ledningskoncept. För alla de teman som kommit fram i väsentlighetsbedömningen har ännu inte mål ställts upp eller mätare fastställts. I rapporten beskrivs verksamheten under 2017 och nuläget.

Vi utvecklar vårt samhällsansvar och rapporteringen om det som en del av vår verksamhet i samarbete med våra kunder, personalen, samarbetspartner och andra intressegrupper.

I januari 2018 genomförde vi en väsentlighetsbedömning om Fenniakoncernens samhällsansvarsteman. Vi redde ut vilka frågor våra intressegrupper uppfattar som väsentliga i fråga om samhällsansvar.

Med hjälp av en nätenkät frågade vi våra viktigaste intressegrupper, personalen, kunder, myndigheter och medier samt medlemmar i styrelsen, förvaltningsrådet och regionala delegationer vad de anser vara det viktigaste gällande samhällsansvar i Fenniakoncernens affärsverksamhet.

De allra viktigaste ansågs vara ekonomiskt ansvar, solvens, ansvarsfulla investeringar och förebyggande av svart ekonomi.

Till samhällsansvar hör också utveckling av kund- och personalupplevelser, främjande av företagande och miljöfrågor. Vad gäller miljön ansågs material- och energieffektivitet vara det viktigaste.

Transparent och etisk verksamhet utgör naturligtvis grunden för hela affärsverksamhetens samhällsansvar.

Årsredovisningen och samhällsansvarsrapporten innehåller en redogörelse för andra än ekonomiska uppgifter (NFI) enligt bokföringslagen. Fennias styrelse och koncernchefen ansvarar för rapporten och godkände dess uppgifter.

Helsingfors den 6 april 2018

Mikael Ahlbäck

Matti Pörhö

Jussi Järventaus

Lars Koski

Eva Liljeblom

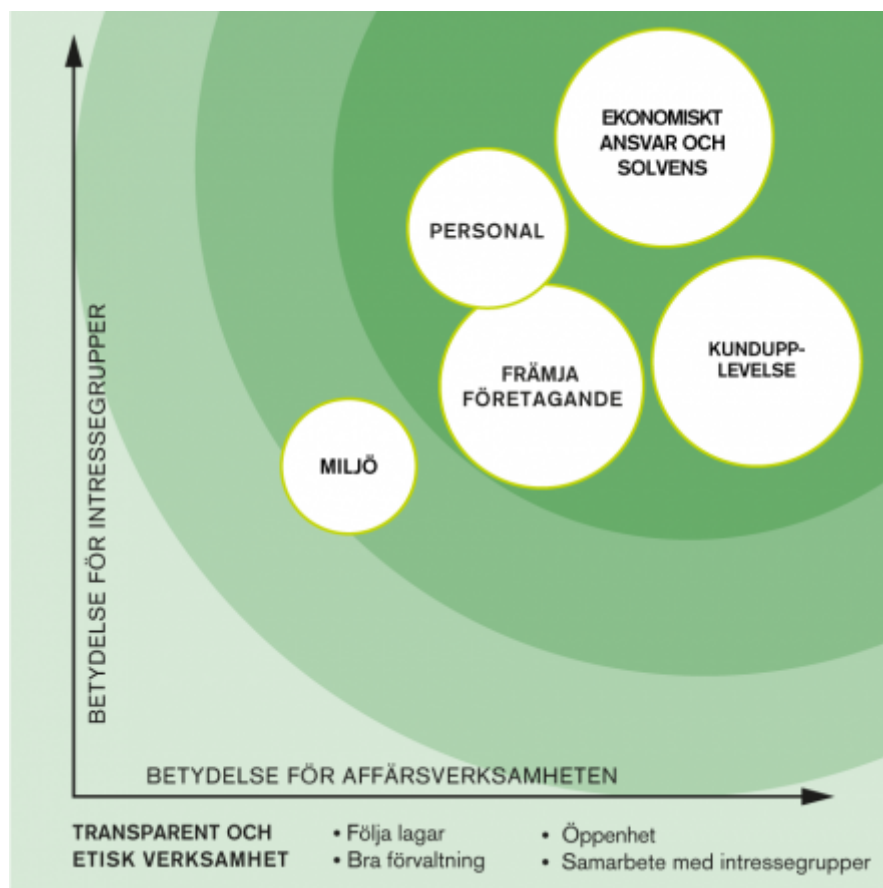
Jyrki Mäkynen

Timo Salli

Paul Stucki

Antti Kuljukka
koncernchef

Fennias väsentlighetsmatris 2018

Ekonomiskt ansvar och solvens

Trygga solvensen
 Ansvarsfulla investeringar
 Förebygga svart ekonomi och korruption

Kundupplevelse

Användbarhet av digitala system
 Aktiv kommunikation, engagering av intressegrupper och dialog
 Skapa den bästa kundupplevelsen

Främja företagande

Påverka säkerhet och välmående
 Säkerställa förutsättningar för företagande
 Förstå och främja företagande

Personal

Kontinuerlig utveckling av yrkeskunskap och kompetens
 Företagshälsovård och arbetarskydd
 Jämlikt bemötande och lika möjligheter

Miljö

Material- och energieffektivitet
 Beaktande av miljö och välmående
 Hålla klimatförändringen i styr

■ Etisk och ansvarsfull affärsverksamhet

Etisk verksamhet i Fenniakoncernen betyder att vi följer lagar, bestämmelser, överenskomna spelregler och avtal, och att verksamheten bedrivs i enlighet med Fennias värderingar och verksamhetens hörnstenar samt tillhörande riskhantering.

I samtliga våra funktioner respekterar vi mänskliga rättigheter och jobbar tillsammans med finansbranschen för att förebygga korruption, mutor och svart ekonomi.

Anställda på Fenniakoncernen och representanter för försäljningskanalerna har 2017 utbildats i att följa samtliga förpliktelser för förebyggande av penningtvätt och finansiering av terrorism samt att upptäcka sådan verksamhet. Utbildningen ordnas årligen.

Vår verksamhet bygger på förtroende. Vår personal har fått anvisningar om och utbildning i noggrann och säker behandling av personuppgifter för att därigenom förebygga risker i behandling av personuppgifter. Vi säkerställer genom interna och externa auditeringar att principerna för behandling av personuppgifter följs och har dessutom en anmälningsskanal som personalen kan använda för att meddela om risker i behandling av personuppgifter.

I personalundersökningen 2017 lyftes betydelsen av etisk ledning och Compliance-funktionen i koncernen fram. En etisk aktör på Fennia betonar etiskt ansvar i beslutsfattandet istället för personlig makt. En etisk aktör agerar etiskt och som chef kräver han eller hon samma av sina medarbetare.

Till utvecklingen av etisk och ansvarsfull verksamhet hör naturligtvis ingripande i oetisk verksamhet och var och ens möjlighet att anmäla sina iakttagelser till oberoende aktörer, experter vid Fenniakoncernens operativa risker och Compliance-funktionen.

■ Fennia – för företagande och liv

Vi erbjuder Fenniakoncernens tjänster och våra samarbetspartners expertis till smf-företag, mikroföretag och tillväxtföretag, utan att glömma ensamföretagare, snabbt och smidigt. Eftersom företag befinner sig i olika skeden av livscykeln, har vi till stöd för företagarna byggt upp ett mångsidigt samarbetsnätverk.

Samtidigt som vi tryggar företagarfamiljens ekonomi har vi mycket att ge också till privathushåll. Vi vill erbjuda våra kunder ett livslångt samarbete med oss.

Fenniaanställda värderar företagande och vi strävar varje dag efter företagarmässig verksamhet. Vi jobbar målmedvetet, målinriktat och modigt – engagerat och entusiastiskt. Yrkeskicklighet och genuin vilja att hjälpa kunden och lösa kundens problem syns och känns. Att erbjuda den bästa kundupplevelsen är varje dag en betydelsefull och krävande uppgift för oss.

Fennia har långa traditioner av samarbete med företagargrupporganisationer. Främjande av företagande har alltid varit ytterst betydelsefullt för våra kunder och enligt våra intressegrupper är det så än i dag. I samarbete med företagargrupporganisationer kan vi erbjuda våra företagskunder ekonomiska förmåner, utveckla produkter och tjänster samt främja verksamhetsförutsättningar för företagande. Vår uppgift är att till punkt och pricka trygga verksamhetsförutsättningarna för företagande.

Riksomfattande företagarpiset

Under de riksomfattande företagardagarna i Joensuu hösten 2017 firade vi Finlands hundraåriga självständighet och delade ut det riksomfattande företagarpiset för 50:e gången. Priset grundades 1968 av dåtida Fennia och Företagarna i Finland.

Det riksomfattande företagarpiset har under åren delats ut till hundratals företag eller privatpersoner. I fjol tilldelades priset Arcusys från Joensuu, FinnSpring från Toholampi, Fondia från Helsingfors och Lune Group från Juupajoki.

Fennia fortsätter att värna traditionen med det riksomfattande företagarpiset tillsammans med Företagarna i Finland genom att belöna företagande som skapar dagens tillväxt. Det riksomfattande företagarpiset är ett erkännande för framgångsrikt och föredömligt företagande och förmåga att förnyas.

Utdelningskriterierna är följande:

- Företagets verksamhetsidé och produktidéernas originalitet samt kontinuerlig självständig utveckling av verksamheten, tjänsterna och produkterna.
- Företagets tillväxt under de senaste åren.
- Företagets operativa och ekonomiska läge och förnyelseförmåga även i internationell konkurrens.
- Företagets operativa utveckling och samhällliga betydelse inom dess egna verksamhets- och marknadsområde.
- Förmågan av företagets produktionsverksamhet och personalförvaltning att förnya sig för att motsvara dagens anda och samhällets mål.
- Etableringen av företagets verksamhet, dvs. det har varit verksamt i över fem år.

Priset kan tilldelas även en privatperson, som med sitt långsiktiga arbete avsevärt främjat företagande och företagsverksamhet i Finland.

Visste du att

- År 1968 belönades i Tammerfors vid slutet av företagsverksamhetsveckan för första gången fem företag och företagare med det riksomfattande företagarpiset. Bland dem som belönades under det första året fanns bl.a. vobblerföretagaren **Ensio Rapala** från Vääksy. Sammanlagt 98,5 procent av Rapalas dåtida produktion gick utomlands.
- Fenniakoncernen samarbetar med Företagarna i Finland, Familjeföretagens förbund och Ung Företagsamhet Rf. Vi främjar de ungas företagarpifostran, eftersom den stödjer mångsidigt kunnande och ökar arbetslivsfärdigheter. Vi diskuterar företagande, riskhantering, betydelsen av försäkring och tillväxtpöjligheter med de unga. Ekonomisk trygghet utgör en väsentlig del av företagandet, särskilt i dess tidiga stadium.

■ Kunden är alltid nummer ett

Hörnstenen i Fennias verksamhet är: kunden är alltid nummer ett. Vi vill att servicen är enkel, snabb, kompetent och vänlig, helt enkelt den bästa. En Fenniaanvändare som betjänar en kund tar alltid ansvar för ärendet och tar det i mål.

I dagsläget är det en självklarhet att det är enkelt att utträta ärenden och att man kan utträta dem elektroniskt. Dessutom har kunderna ofta önskemål om skraddarsydd och personifierade nättjänster.

År 2017 startade Fennia faciliteringsworkshopar för att bättre höra sina kunders åsikter. Till workshoparna bjuder vi in konsumenter och företagare att diskutera om försäkringstjänster och testa Fennias produkter. Utifrån kundernas feedback utvecklar man verksamheten och digitala tjänster.

På Fennia följer man också noga feedback som kommer in via olika kanaler för kundfeedback. Feedbacken går igenom i utvecklings- och ledningsgrupper enligt affärsområde.

I ett ömsesidigt bolag är kunden delägare

Fennia är ett finländskt, kundägt skadeförsäkringsbolag med djupt rotade rötter och värderingar i företagande. Till Fennias verksamhetsområde hör lagstadgade och frivilliga skadeförsäkringar för företag, företagare och privathushåll.

Fennia är ett ömsesidigt bolag. Kunden hos ett ömsesidigt försäkringsbolag är bolagets röstberättigade delägare. Resultatet av ett ömsesidigt bolag kan användas till att utveckla bolagets servicenivå och kunddelägarna är med och beslutar hur det ska göras. Varje kund hos Fennia är samtidigt Fennias ägare.

Skadetjänster ger snabb hjälp åt kunder

Fennias skadetjänster hjälper kunden i skadefall via Fennias samarbetspartner direkt när skadan inträffar eller sjukdomen visar sig.

Fennias samarbetspartner gör att kunden kan utträta ärenden snabbare och enklare och ger mervärde jämfört med sedvanlig process. När kunden hänvisas till en samarbetspartner har man i förväg säkerställt servicens kvalitet, smidighet och tillgång.

Vid hänvisning av kunder tar man hjälp av samarbetspartners styrtjänster, som kunderna kan anlita för att utträta sina skadeärenden direkt med en expert. Detta gör servicen enkel och snabb. Samtliga tjänster nås med ett och samma nummer. Till och med ersättningsansökan kan göras åt dig under samtalets gång.

Under 2016 lanserades tjänsterna FenniaVårdare, Fennias skador på vindruta och mobilapparater. Dessutom har Fennia liknande styrtjänster vad gäller skador under resa.

I maj 2017 lanserades Fennias bilassistans 24h, som hjälper kunden dygnet runt. Fennias bilassistans 24h hjälper kunder att fortsätta sin färd, beställa bärgning och bedömer möjlighet till snabbreparation. Den nya tjänsten omfattar samtliga nya fordonsskador, frånsett glasskador.

Fennias datasäkerhetstjänst ger hjälp dygnet runt

Teknologin ger företag nya möjligheter, men samtidigt har cyberrisker och nätbrottslighet ökat.

Ett företags datasäkerhetsmiljö består av t.ex. datasystem, program, elektronisk kommunikation och apparater för lagring av data. Risker förknippade med denna miljö är t.ex. kritiska störningar i datasystem, brottsliga gärningar riktade mot datasystem eller egendomsskador på IT-utrustning. Detta kan leda till förlust av viktig och konfidentiell data eller till att data hamnar i utomstående händer.

Fennias cyberförsäkring, som lanserades 2017, ersätter ekonomiska skador som drabbat företagets datasystem till följd av skadeprogram, överbelastningsattacker eller datastöld. Cyberförsäkringen inkluderar även en kartläggning av kundens datasäkerhetsnivå. Cyberförsäkringen ersätter ekonomiska skador som drabbat företagets datasystem till följd av skadegörelse, skadeprogram, datastöld, mänskliga fel eller överbelastningsattack.

Försäkringen ger även tillgång till Fennias datasäkerhetstjänst 24h, som ger hjälp vid datasäkerhetsskador dygnet runt. Tjänsten tar emot skadeanmälningar, reder ut orsaken till skadan, inleder behövliga åtgärder för att du ska komma över skadan och hjälper med lagstadgade anmälningar.

EU:s nya dataskyddsförordning, som träder i kraft i maj 2018, betyder omfattande ändringar i hur företag ska trygga sina kunders, anställdas och andra personers personuppgifter.

Dataskyddsförordningen förpliktar t.ex. registeransvariga att meddela om kränkningar av datasäkerheten till datasekretessmyndigheten och de registrerade. Med cyberförsäkringen kan man gardera sig mot kostnader för ovannämnda meddelanden. Försäkringen inkluderar även en juridisk rådgivningstjänst i fall av dataläckage.

Enligt dataskyddsförordningen har en person som drabbats av en skada till följd av brott mot dataskyddsförordningen rätt att få ersättning antingen av den registeransvariga eller av den som behandlar personuppgifter. Cyberförsäkringen täcker skadeståndsansvar av denna typ.

Kundupplevelser i ersättningstjänster mäts med NPS-enkät

På Fennia är det viktigt att kunden får en positiv upplevelse av vår service. För att vi ska veta hur vi ska utveckla vår service använder Fennias ersättningstjänster NPS-index, som beskriver kundens vilja att rekommendera oss. NPS, dvs. mätningar om kundupplevelse, Net Promoter Score, utvidgades att omfatta Fenniakoncernens övriga tjänster.

NPS, Net Promoter Score, är ett enkätsverktyg avsett för att utveckla kundupplevelsen. Med hjälp av det frågar man kunden efter kundupplevelsen hur sannolikt det är på skalan 0–10 att han eller hon skulle rekommendera bolaget till andra.

Utöver personlig och empatisk service förbättrar snabb och smidig service kundupplevelsen. Här betonas utvecklingen av ersättningsautomatiken. Kundupplevelsen förbättras när kunden i ett enkelt skadefall får ett ersättningsbeslut snabbt.

Också på skadetjänster har man fått positiva resultat. När skadeärendet tas upp till behandling samtidigt som kunden får hjälp, blir kundupplevelsen bättre.

NPS för ersättningstjänsterna steg från tidigare blyga resultat till 60 procent 2017. Målet för 2018 är 65 procent. Vid skadetjänsterna är det bästa NPS-indexet 80 procent, t.ex. vid tjänsten FenniaVårdare.

Utöver mätningar av kundupplevelser satsade Fennias ersättningstjänster på utbildning av personalen.

■ Kompetent personal som kan förnya sig

På Fennia är vi övertygade om att arbetshälsa och produktivitet går hand i hand. När en anställd mår bra är jobbet mer meningsfullt och produktivt.

På Fennia ökar vi produktiviteten med hållbara medel. Arbetstagarnas inre motivation och byggande av den är i väsentlig roll. Den inre motivationen uppstår ofta genom möjligheter att påverka sättet att arbeta, yrkesmässig utveckling, meningsfullt jobb och gemenskapen på arbetsplatsen.

Personalrisker identifieras på Fenniakoncernen med operativa riskhanteringsverktyg.

Fennia Akademi stödjer personalens kunnande

Arbetstagarnas kompetensbehov förändras hela tiden. Hörnstenen i Fennias verksamhet har sedan länge varit: vår yrkeskompetens är bäst. När verksamhetsmiljön blir snabbare, verktyg utvecklas och arbetet blir splittrat till sin natur, behöver också kompetensen uppdateras.

Fennia Akademi, koncernens interna inlärningscentrum, startade 2017 för att stödja utvecklingen av personalens kompetens. Till Fennia Akademi skapas helt nytt utbud av kurser och befintliga kurser samlas till en koordinerad helhet. Till utbudet hör också kurser i digitala färdigheter.

Fennia är med i kampanjen Ansvarsfullt sommarjobb för femte gången

År 2017 var Fennia med i den riksomfattande kampanjen Ansvarsfullt sommarjobb för femte gången. Syftet med kampanjen är att erbjuda unga fler högklassiga sommarjobb och bra sommarjobbsupplevelser.

Kampanjens syfte 2017 var att hjälpa unga att identifiera sina starka sidor och att utveckla kunskaper som de behöver när de söker sommarjobb. Det största utvecklingsmålet för arbetsgivarna visade sig enligt kampanjundersökningen vara att lämna feedback.

Kampanjen Ansvarsfullt sommarjobb utmanar arbetsgivare att erbjuda ungdomar fler och högklassiga sommarjobb. Arbetsgivarna har förbundit sig att följa sex principer för gott sommarjobb: bra jobbsökningsupplevelse, meningsfullt arbete, introduktion och handledning, rättvisa och jämlikhet, rimlig lön, skriftligt arbetsavtal och arbetsintyg.

Fennia anställde drygt 50 sommarjobbare till bolagets olika verksamhetsställen. Sommarjobbarnas uppgifter varierade beroende på arbetsuppgift, egen erfarenhet och styrka.

Varje Fenniaanständig kan ta initiativ

Varje Fenniaanständig kan oberoende av organisatorisk ställning personligen påverka utvecklingen av sitt jobb och arbetsmiljön samt ge förslag om hur bolagets verksamhet kan förbättras.

Med initiativverksamheten samlar Fennia systematiskt förslag och idéer, beräknar nyttan av dessa och belönar användbara förslag. En av de viktigaste faktorerna vad gäller utveckling av bolagets verksamhet är arbetstagarnas nyskapande attityd i sitt arbete och i frågor som gäller hela bolaget.

Ett initiativ är ett förslag som t.ex. ger kostnadsbesparingar eller ökad avkastning, gör Fennias tjänster snabbare och enklare eller effektiviserar arbetet eller som på något annat sätt förbättrar bolagets verksamhet. Sammanlagt 160 initiativ gick igenom på Fennia 2017.

Resultatet från personalundersökningen gav Fennia erkännandet Finlands mest inspirerande arbetsplatser

På Fennia genomförs årligen en personalundersökning, vars resultat jämförs med Finlands tjänstemannanorm. Deltagarprocenten 2017 var liksom tidigare utmärkta 91 procent.

Klassificeringen PeoplePower®, som ger en helhetsbild av bolagets interna läge och dess förmåga att svara på interna och externa utmaningar, var AA (Bra). Resultatet har utvecklats positivt under de senaste tre åren. Indexen för förankring, ledning, arbetsförmåga och engagering ligger i nivå med jämförelsematerialet.

Indexet för arbetsförmåga har inte förändrats på helhetsnivå och resultatet ligger i nivå med genomsnittet för finländska tjänstemannaorganisationer. Per enhet är dock skillnaderna stora. Ledning och chefsarbete är Fennias väsentliga styrkor.

De viktigaste utvecklingsmålen för Fennia är: infria kundens förväntningar vad gäller kvaliteten på tjänsterna, strategiskommunikation, förtroendet för ledningen och framtidsutsikterna samt effektiviteten i beslutsprocessen.

Corporate Spirit, som genomför undersökningen, tilldelade Fennia erkännandet Finlands mest inspirerande arbetsplatser, eftersom People Power-indexet steg till AA. Erkännandet syns både i Fennias interna och externa kommunikation. Erkännandet gäller för ett år.

Likvärdighet och jämlikhet

Fennias likvärdiga personalpolitik genomförs i koncernen enligt godkänd likvärdighets- och jämlikhetsplan. Anställda bemöts likvärdigt vad gäller anställning, anställningsvillkor, personalutbildning och karriäravancemang. Vi har arbetat för att främja jämlikhet och likvärdighet och för att öka medvetenheten i vår arbetsgemenskap.

Personalinformation 2017

Fennia

Fennia hade vid utgången av 2017 sammanlagt 896 fast anställda (928 personer 2016). Antalet visstidsanställda var 86 (109 personer 2016) Vid slutet av året jobbade 467 personer på huvudkontoret och 429 personer i försäljningsorganisationen.

Andelen män av hela personalen var 37 procent och andelen kvinnor 63 procent. På längre ledigheter (moderskaps-, familje-, vård-, alternerings- och studieledighet) befann sig 80 personer under 2017. Partiell vårdledighet hade sammanlagt 39 personer i slutet av 2017. Deltidspensionerade eller delinvalidpensionerade var 12 personer.

Fenniaanständas genomsnittsålder var 42 år under 2017. Personalens genomsnittliga tjänstetid var i snitt 12 år.

Cirka 37 procent av Fenniaanstända hade yrkesutbildning eller utbildning på institutnivå och omkring 54 procent hade avlagt en lägre eller högre högskoleexamen.

Sammanlagt 62 nya personer rekryterades till fasta anställningar under 2017. Genomsnittsåldern för nya Fenniaanstända var 36 år och den vanligaste utbildningen var lägre eller högre högskoleexamen, som cirka 65 procent hade avlagt.

Under året upphörde 129 fasta anställningar. Sammanlagt 17 av dessa överfördes till ett annat bolag inom Fenniakoncernen, 83 anställningar sades upp, 20 anställda gick i pension och 9 anställningar upphörde av någon annan orsak. Omsättningen vad gäller pensionerade och uppsagda var cirka 11,5 procent (7,5 % 2016).

Tidsanvändning på Fennia

Tidsanvändning beräknas enligt teoretisk arbetstid med avdrag för olika ledigheter med eller utan lön. Av den teoretiska arbetstiden utgjorde egentligt arbete 78,5 procent och resten av tiden var man på utbildning, semester, sjuk eller annars borta.

Man jobbade övertid sammanlagt 12 350,25 timmar, som är i snitt 12,6 timmar per person och år beräknat enligt fast anställda och visstidsanställda.

Tidsanvändning	2017		2016	
	arbetstimmar	%	arbetstimmar	%
Arbetstid	1 483 015	78,5 %	1 469 208	77,2 %
Utbildning *	2 069	0,1 %	3 426	0,2 %
Semester eller motsvarande	249 026	13,2 %	260 672	13,7 %
Sjukdom, olycksfall	55 383	2,9 %	66 351	3,5 %
Familjeorsak **	69 776	3,7 %	72 872	3,8 %
Annan orsak ***	30 058	1,6 %	31 486	1,7 %
Teoretisk arbetstid	1 889 327	100,0 %	1 904 015	100,0 %

* Tid som använts för nätstudier ingår inte i antalet utbildningstimmar.

** Familjeorsak, moderskaps-, faderskaps-, föräldra-, vårdledighet och barns sjukdom.

*** Annan orsak = bl.a. frånvaro utan lön och studieledighet.

Fennia Liv

Fennia Liv hade vid utgången av 2017 sammanlagt 61 anställda (60 personer 2016), av vilka 59 var fast anställda och 2 visstidsanställda. Av dem var 7 på längre ledigheter (moderskaps-, familje-, vård-, alternerings- och studieledighet) under 2017. Personalen bestod av 35 kvinnor och 26 män. Genomsnittsåldern för de fast anställda var cirka 44 år. Den genomsnittliga tjänstetiden, med beaktande av tjänstetiden i hela koncernen, var cirka nio år.

Fennia Kapitalförvaltning

Fennia Kapitalförvaltning hade vid utgången av 2017 sammanlagt 31 anställda (11 personer 2016), av vilka 30 var fast anställda och 1 visstidsanställd. Personalens könsfördelning var jämn. På Fennia Kapitalförvaltning jobbade 15 män och 16 kvinnor. Personalens genomsnittsålder var 42 år.

Visste du

- Fenniakoncernen blev en rökfri arbetsplats 2017. Vi anser att genom att stödja anställda att sluta röka och att stödja rökfrihet kan vi påverka de anställdas hälsa, ork och arbetshälsa.
- Inför jul frågar vi vår personal till vilken välgörenhet de vill donera julpenningen. År 2017 donerades medlen avsedda för julklappar efter omröstning till Cancerstiftelsen. Cancerstiftelsen stödjer inhemsk cancerforskning med donationsmedel.

■ Ekonomi och solvens

Fennia är en betydande del av den finländska skadeförsäkrings- och finanssystemet. Vi är med och skapar ekonomisk trygghet för finländska företag och privatpersoner genom att möjliggöra effektiv spridning av risker mellan olika aktörer.

Den väsentliga delen av vårt ekonomiska ansvar är att se till att våra produkter motsvarar våra kunders behov. När vi säljer våra produkter säkerställer vi att kundens behov och den lösning som lagts fram för kunden möts på ett korrekt och kostnadseffektivt sätt.

Fennias viktigaste ekonomiska uppgift som ömsesidigt bolag är att sköta solvensen. När vår solvens är stark kan vi klara av de löften som vi gett våra kunder och samarbetspartner. En del av de löften som vi gett är långa, t.ex. de livslånga pensioner som betalas ut från den lagstadgade olycksfallsförsäkringen eller stora ersättningar från brandförsäkringen för en industrianläggning.

De centrala elementen i vår solvens utgörs av de priser som vi tar ut på våra försäkringar, vår återförsäkringshelhet och placering av våra tillgångar på finansmarknaden. Högklassig riskhantering är navet i vår verksamhet vad gäller skötsel av solvens. Vi tar hand om detta på egen hand, men när det är fråga om affärsverksamhet som kräver tillstånd ser också Finansinspektionen till att de försäkrades förmåner är säkrade på ett ändamålsenligt sätt. Vi bär samma ansvar för att trygga konsumenternas ställning som de myndigheter som övervakar och reglerar vår verksamhet.

Försäkringspremierna ska täcka de ersättningar som vi betalar ut till våra kunder, våra driftskostnader och utöka vår solvensbuffert tillräckligt med tanke på de osäkerheter som är förknippade med långa ansvar. Sådana osäkerhetsfaktorer är t.ex. eventuella förändringar i den förväntade livslängden och osäkerhetsfaktorer förknippade med placeringsmarknaden.

Vårt mål i placeringsverksamheten är att få jämn avkastning med måttlig risktagning. Syftet är att säkerställa betalningsförmågan framför allt vad gäller långa ansvar och sekundärt att på lång sikt enligt fastställd risktagningsnivå få så hög avkastning från marknaden som möjligt.

Ansvarsfulla investeringar

Fennia Kapitalförvaltning förband sig till Förenta Nationernas (FN) principer för ansvarsfulla investeringar (PRI) 2017. Den främsta utgångspunkten i förpliktelsen är att Fennia Kapitalförvaltning främjar ansvarsfulla investeringar genom att stödja och investera i bolag som verkar ansvarsfullt. Fennia Kapitalförvaltning är dessutom medlem i den finländska föreningen för ansvarsfulla investeringar Finland's Sustainable Investment Forum ry (FINSIF).

Fennia Kapitalförvaltning förenar ansvarsfulla investeringar och sina kunders samhällsansvariga synpunkter på ett sätt där ansvarsfullhet förenas i bästa möjliga avkastning, trygghet och riskhantering.

■ Att miljön mår bra är allas sak

Våra intressegrupper anser det viktigt att vi beaktar miljön, att vi håller klimatförändringen i styr och framför allt att vi arbetar material- och energieffektivt.

Till vårt miljöansvar hör att främja och ta fram lösningar som belastar miljön mindre. Vi kan genom våra val, ökad kännedom och servicedesign påverka belastningen på flera sätt.

På Fenniakoncernen minskar vi koldioxidavtrycket genom effektiva arbetslokaler, distansjobb, videomöten, digitalisering av kundservice och bra tillgänglighet av dess system, papperslös service i försäkringsärenden, beaktande av material- och energieffektivitet tillsammans med våra samarbetspartner och serviceleverantörer, återvinning och optimering av användning av lokalers energi.

Dessutom redogör vi för våra kunder och intressegrupper för hur vi utvecklar miljövänligare försäkrings-, investerings- och finansieringsprodukter och tillhörande tjänster som skapar den bästa kundupplevelsen.

Vid skadeförsäkringsrörelsen påverkar vi miljön positivt genom förebyggande verksamhet, t.ex. förebyggande av brandskador, samtidigt som vi tryggar kundens ekonomiska trygghet.

Visste du

- För att hålla klimatförändringen i styr krävs att samhället, människor och vi företag ändrar våra rutiner. På Fenniakoncernen fortsätter vi att utveckla vår kundservice och att gå mot papperslöshet. Vi har berättat för våra anställda och kunder hur användning av Mitt Fennia och e-faktura syns i vårt arbete och kundens vardag. Pappersmängden i form av försäkringsbrev och utskrifter kan per kund vara tiotals sidor om året.
- I samband med att huvudkontoret flyttade till nya lokaler i april 2017 slopade vi sophinkarna för blandavfall. Vi sporrar personalen att bättre sortera avfall och ökar handledning i miljöansvar på koncernens arbetsplatser.
- Våra experter har tillgång till tjänsten Kompass, med vilken vi tillsammans med kunden kan göra t.ex. riskkartläggningar smidigt. På detta sätt kan våra kunder vara säkra på att behövliga åtgärder har tagits för att förebygga t.ex. fastighetsbränder. I samband med en fastighetsbrand frigörs koldioxid från trä och uppstår sotpartiklar, som värmer upp atmosfären. Vid nermontering och ombyggnad av byggnader som brunnit ner uppstår också avfall. Förebyggande verksamhet och skadeprevention tillsammans med kunder är åtgärder som sparar på miljön.
- Fennia Prize är en designtävling avsedd för företag. Fennia, som varit med och startat tävlingen, har varit med sedan 1990, då det första priset delades ut. Fennia Prize-priset delas ut som ett erkännande för övergripande och innovativ design inom planering och genomförande av produkter, tjänster och affärsverksamhetskoncept samt inom produktutveckling, tillverkning och företagsbild. Tävlingen har bidragit till innovationer som minskat koldioxidavtryck, energi- eller vattenkonsumtion, ökat arbetshälsan och främjat produktivitet och säkerhet inom hälsovården. Fennia Prize, som ordnas vart annat år, är en av Finlands största designtävlingar. Tävlingen arrangeras tillsammans med den finländska promotionorganisationen inom design Design Forum Finland, Fennia och Elo. Fennia Prize 2017 var en del av programmet för jubileumsåret Finland 100.

■ Styrelsens verksamhetsberättelse

År 2017 var ett bra år för Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennia. Riskprocenten förbättrades jämfört med jämförelseåret och placeringsverksamheten lyckades väl. I försäkringsrörelsens resultat i bokslutet ingår några poster av engångskaraktär, som ökade bolagets totalkostnadsprocent.

Försäkringsverksamhet

Premieinkomsten från skadeförsäkringen före återförsäkrars andel var 394 miljoner euro (417 mn euro). Premieinkomsten från direktförsäkringen minskade till 393,3 miljoner euro (417,0 mn euro). Premieinkomsten från den mottagna återförsäkringen var 0,4 miljoner euro (0,3 mn euro). Kreditförlusterna var 1,4 miljoner euro (2,0 mn euro).

Bolaget beslöt att sänka den beräkningsränta som används vid diskontering av ansvarsskulden till 1,5 procent (2,0 %). Till följd av detta steg ansvarsskulden och ersättningskostnaderna till 52 miljoner euro. Under redovisningsåret genomfördes också andra ändringar av grunderna för den försäkringstekniska ansvarsskulden, som för sin del minskade ansvarsskulden och ersättningskostnaderna med knappa 52 miljoner euro. Dessutom ledde sänkningen av diskontoräntan till att regressfordringarna inom olycksfallsförsäkringen ökade, vilket för sin del minskade ersättningarna med 1,6 miljoner euro. Dessa ändringar av grunderna för den försäkringstekniska ansvarsskulden förbättrade räkenskapsperiodens riskprocent och skadekvot på bolagsnivå med 0,3 procentenheter. Ändringarna av beräkningsgrunden, som gjordes under jämförelseåret, ökade ansvarsskulden med 20 miljoner euro, vilket försämrade jämförelseårets riskprocent och skadekvot med 4,8 procentenheter.

Bolagets driftskostnader minskade till 100 miljoner euro (103 mn euro). Bolaget bokförde avskrivningar för värdeminskningar på datasysteminvesteringar i bokslutet på 13,1 miljoner euro, varav 6,4 miljoner euro riktade sig främst till kostnader för skaderegleringen. Denna exceptionella post av engångskaraktär försämrade bolagets omkostnadsprocent med 3,3 procentenheter.

Bolagets totalkostnadsprocent utan kostnader för beräkningsränta var 96,6 procent (100,9 %). Bolagets totalkostnadsprocent utan ändring i beräkningsgrunden och avskrivningar för värdeminskning av datasystem minskade och var 93,6 procent (94,7 %), av vilken skadorna (riskprocent) utgjorde 61,4 procent (62,2 %) och driftskostnaderna och kostnaderna för skaderegleringen (omkostnadsprocent) 32,2 procent (32,5 %).

Premieinkomsten från den lagstadgade olycksfallsförsäkringen var samma som under föregående år 82 miljoner euro. Försäkringsgrenens lönsamhet förbättrades avsevärt och den jämförbara skadekvoten minskade till 73 procent (89 %). Premieinkomsten från den övriga olycksfalls- och sjukförsäkringen minskade med 2 procent till 44 miljoner euro (45 mn euro). Även om den målmedvetna riskliga prissättningen sänkt försäkringsgrenens skadekvot redan under flera år blev grenens skadekvot nu aningen sämre 81 procent (76 %).

Premieinkomsten från trafikförsäkringen minskade till 67 miljoner euro (78 mn euro). Den kraftiga premieinkomstminskningen beror särskilt på bonuskonkurrensen på marknaden. Bolaget lanserade en ny trafikförsäkringsprodukt i oktober med marknaden högsta maximibonus. Produkten stimulerade klart försäljningen av trafikförsäkringar. Den tajta konkurrensen till trots var försäkringsgrenens skadekvot fortfarande utmärkta 55 procent (55 %). I takt med trafikförsäkringen minskade också premieinkomsten från den frivilliga bilförsäkringen till 71 miljoner euro (77 mn euro). I motsats till trafikförsäkringen var resultatet från bilförsäkringen svag. Skadekvoten var otillfredsställande 77 procent (78 %).

Premieinkomsten från brandförsäkringar och övriga egendomsförsäkringar för företag var 44 miljoner euro (46 mn euro). De svåra konjunkturutsikterna är orsaken till att premieinkomsten minskade med 4 procent. Under redovisningsperioden inträffade vår historias största brandskada. Också premieinkomsten från hemförsäkringen inklusive ansvar- och rättsskyddsdelar minskade med 3 procent och var 49 miljoner euro (50 mn euro). Skadekvoten för företagssektorn ökade inom dessa grenar, men skadekvoten för personkunder till och med förbättrades aningen.

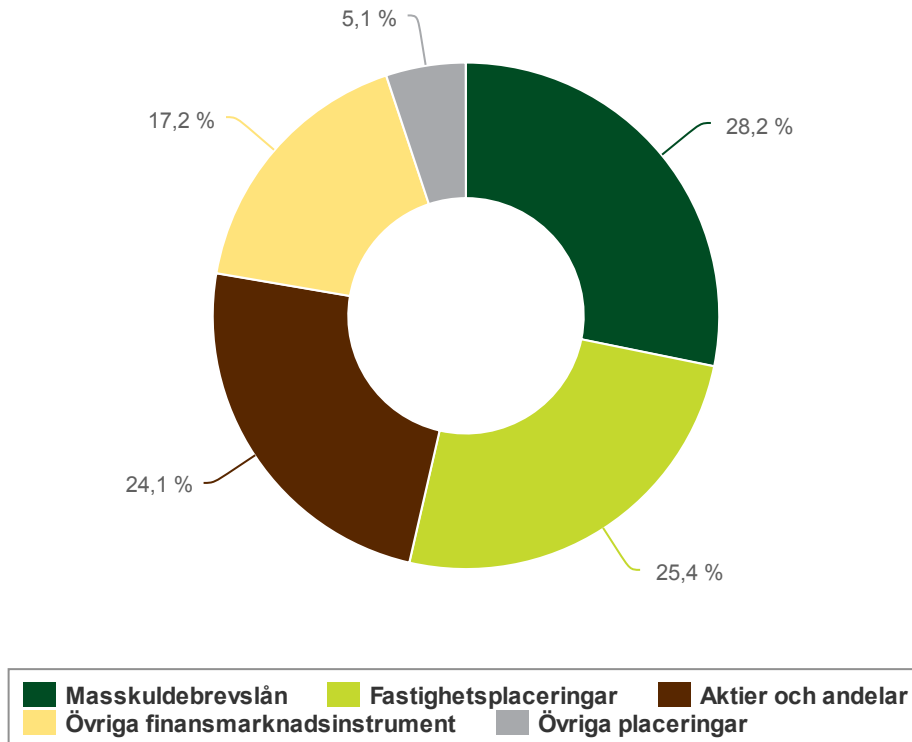
Placeringsverksamhet

Bolagets placeringsintäkter enligt verkligt värde var 79 miljoner euro (42 mn euro), dvs. avkastningen var 4,7 procent (2,7 %) på placerat kapital. Nettointäkterna från bolagets placeringsverksamhet, vilka bokförts i bolagets resultat, var 59 miljoner euro (17 mn euro).

Vid årets slut var bolagets placeringar enligt verkligt värde 1 706 miljoner euro (1 618 mn euro). Masskuldebrevslån och placeringar i långa räntefonder utgjorde 28 procent av placeringsbeståndet, och penningmarknadsplaceringar och depositioner 17 procent. Aktier, placeringar i aktiefonder och kapitalfonder utgjorde 24 procent, fastighetsplaceringar 25 procent och övriga placeringar 5 procent.

Fördelning av Fennias placeringsbestånd 31.12.2017 1 706 (1 618) miljoner euro

Placeringsverksamhetens avkastningsprocent 4,7 % (2,7 %)

Anknytande verksamhet

Fennia Kapitalförvaltning Ab har under 2017 fått koncession av Finansinspektionen att fungera som representant för förvaltare av alternativa investeringsfonder. Koncessionen möjliggör att Fennia Kapitalförvaltning kan fungera som kapitalförvaltare och clearingorganisation för de alternativa investeringsfonder som bolaget förvaltar. Koncernens övriga bolag gjorde ändringar i bolagsordningen som Finansinspektionen godkände och som möjliggör ovanstående verksamhet.

Resultat

Bolagets rörelsevinst var 61,2 miljoner euro (0,1 mn euro). Det försäkringstekniska resultatet fortsätter att utvecklas i positiv riktning. Till den ökade rörelsevinsten bidrog särskilt högre försäljningsvinster från placeringar jämfört med jämförelseåret. Ändringen i grunderna för den försäkringstekniska ansvarsskulden belastade jämförelseårets försäkringstekniska resultat, som minskade rörelsevinsten med 20 miljoner euro.

Bolagets utjämningsbelopp växte med 30 miljoner euro till 312 miljoner euro (281 mn euro).

Företagsledning och personal

Till Fennias styrelse hörde under verksamhetsåret industrirådet Mikael Ahlbäck (ordförande), kommerserådet Matti Pörhö (vice ordförande), juris licentiat Jussi Järventaus, verkställande direktör Lars Koski, professor Eva Liljebloom, verkställande direktör Jyrki Mäkynen, verkställande direktör Timo Salli och styrelsens vice ordförande Paul Stucki.

Styrelsen sammanträdde sammanlagt 12 gånger under verksamhetsåret. Medlemmarnas närvaroprocent var 90 procent.

Bolagets verkställande direktör var koncernchef Antti Kuljukka.

År 2017 hade bolaget i genomsnitt 892 anställda (935).

Belöning

Utgångspunkten för belöningen i Fenniakoncernen är att den är sporrande, rättvis och rimlig och att belöningen av ledningen och personalen motsvarar koncernens och koncernbolagens kort- och långsiktiga intressen. Belöningsystemen grundar sig på på förhand fastställda mål som bygger på koncernens strategiska målsättningar. För att nå dessa mål har man utarbetat belöningsprinciper för koncernen (lönepolicy). I Fenniakoncernens lönepolicy fastställs hur löner och belöningar bestäms för samtliga Fenniaanställda. På Fennia är lönepolicyn en helhet, som påverkas utöver av ett intressant och tillräckligt utmanande uppgiftsområde också av bra ledning, personalförmåner och penningbelöning. Av lönepolicyn framgår även hur var och en Fenniaanställd kan påverka löneutvecklingen genom att utveckla sig själv och sitt eget arbete, och vilka de ansvar som gäller löne- och belöningsfrågor är i bolaget.

I enlighet med belöningsprinciper har belöningen byggts upp på ett sätt som förebygger osund risktagning. Belöningsystemen har bl.a. på förhand fastställda maximibelöningar, som begränsar maximibeloppet för belöningar, och villkor för force majeure, som ger styrelsen rätt att ändra systemen under perioden om bolagets ekonomiska ställning har äventyrats eller om omständigheterna i övrigt ändrats avsevärt. När man beslutar om belöningar är det i regel den belönade personens chefs chef som beslutar om belöningsfrågor.

Koncernstruktur

Till Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennias koncernbokslut konsolideras Försäkringsaktiebolaget Fennia Liv på basis av bolagets underkoncernbokslut. Moderbolaget äger 100 procent av Fennia Liv.

Till koncernbokslutet konsoliderades eFennia Oy. Fennia äger 20 procent av eFennia och rösträtten är 63,6 procent. Till koncernen hör även Fennia Kapitalförvaltning Ab, som Fennia Liv äger till 100 procent.

I slutet av 2017 hörde till koncernen ytterligare 26 fastighetsbolag av vilka 12 tillhörde den underkoncern som utgörs av Fennia Liv. Dessutom har Uudenmaan Pääomarahasto Oy sammanslagits med koncernen som intresseföretag.

Koncernbokslut

Rörelsevinsten från koncernens livförsäkringsverksamhet var 21 miljoner euro (11 mn euro). Premieinkomsten från livförsäkringen var 167 miljoner euro (207 mn euro). Utbetalda ersättningar uppgick till 104 miljoner euro (90 mn euro). Driftkostnaderna för livförsäkringsverksamheten var 15 miljoner euro (14 mn euro). Omkostnadsprocenten (av belastningsinkomsten) minskade och var 103,6 procent (103,9 %).

På Fennia Liv upplöstes tidigare gjorda räntekompletteringar för 11 miljoner euro. För kommande extra förmåner reserverades 3,8 miljoner euro.

Fennia Kapitalförvaltnings lönsamhet förbättrades och bolagets resultat för räkenskapsperioden var 1,0 miljoner euro (0,8 mn euro). De utomstående kundtillgångar som bolaget förvaltar ökade och var vid slutet av året 242 miljoner euro (192 mn euro). Under 2017 överfördes koncernens placeringstillgångar för att förvaltas av Fennia Kapitalförvaltning. På grund av detta ökade koncernens interna kundtillgångar till 2,6 miljarder euro.

Koncernens rörelsevinst var 82 miljoner euro (11 mn euro). Rörelsevinsten ökade främst på grund av att dotterbolaget förevisade ett förbättrat försäkringstekniskt bidrag, en förbättrad avkastning från placeringsverksamheten och ett förbättrat resultat. Nettointäkterna från placeringar som bokförts i resultatet var 128 miljoner euro (106 mn euro), varav fondförsäkringarna utgjorde 55 miljoner euro (63 mn euro).

Koncernens fria egna kapital var 329 miljoner euro (289 mn euro).

Risk- och solvenshantering

De principer för risk- och solvenshantering som fastställts av koncernbolagens styrelser utgör grunden för risk- och solvenshanteringen i Fenniakoncernen. I Fenniakoncernen avses med riskhantering koordinerade strategier, processer, principer och åtgärder med vilka man identifierar, mäter, följer upp, hanterar och rapporterar de risker som gäller koncernen och koncernbolagen. Med solvenshantering avses strategier, processer, principer och åtgärder med vilka man styr och fastställer koncernbolagens och koncernens risktäckningskapacitet, riskvillighet och risktolerans samt de väsentligaste riskbegränsningarna.

Styrmodellen för riskhanteringssystemet bygger på den så kallade modellen med tre försvarslinjer, som beskrivs närmare i avsnittet om riskhantering. Koncernen har en ledningsgrupp för riskhantering för att bereda, styra, koordinera och informera om risk- och solvenshanteringsuppdrag.

Placeringsverksamheten baserar sig på de placeringsplaner som godkänns i bolagsstyrelserna, där man bland annat definierar allokering av placeringar samt ansvar och befogenheter för aktörer i den praktiska placeringsverksamheten. När allokeringen av placeringar fastställs beaktas bolagens risktäckningskapacitet.

För risker samt risk- och solvenshantering har bokslutsnoter utarbetats, där Fenniakoncernens mest betydande risker och de allmänna principerna för risk- och solvenshanteringen tas upp. Med riskhantering avses koordinerade strategier, processer, principer och åtgärder med vilka man identifierar, mäter, följer upp, hanterar och rapporterar de risker som gäller koncernen och koncernbolagen. Med solvenshantering avses strategier, processer, principer och åtgärder med vilka man styr och fastställer koncernbolagens och koncernens risktäckningskapacitet, riskvillighet och risktolerans samt de väsentligaste riskbegränsningarna.

Redogörelse för andra än ekonomiska uppgifter

Fennia publicerar en skild redogörelse för andra än ekonomiska uppgifter i samband med verksamhetsberättelsen. Verksamhetsberättelsen publiceras på Fennias webbplats www.fennia.fi

Rapport om solvens och finansiell ställning

Rapporterna om Fennias, Fennia Livs och Fenniakoncernens solvens och finansiell ställning publiceras den 15 juni 2018 på Fennias webbplats www.fennia.fi.

Utsikter för pågående räkenskapsperiod

Bolagen i Fenniakoncernen antas rapportera starkt positiva resultat 2018. Vi förväntar oss att skadeförsäkringens totalkostnadsprocent kommer att försvagas aningen från 2017. Livförsäkringens resultat beräknas vara samma som 2017. Kapitalförvaltningens betydelse för resultatet kommer att vara liten.

Resultatet från placeringsverksamheten kan avvika betydligt från det estimerade om marknadsutsikten ändras. I den allmänna diskussionen förekommer planer som påverkar beskattningen av sparprodukter, vilka kan påverka efterfrågan på sparprodukter negativt.

Fennias styrelse har beslutat att starta ett dotterbolag med namnet Fennia-service Ab. Syftet med dotterbolaget är att erbjuda mervärdestjänster för nuvarande och potentiella försäkringskunder. Med mervärdestjänster förbättrar man hantering av risker förknippade med kunders ekonomiska trygghet. Fennia har lämnat in en anmälan om anknytande verksamhet till Finansinspektionen och uppdaterat bolagsordningen för den del som gäller anknytande verksamhet.

Resultaträkning

1 000 €	Koncernen 2017	Koncernen 2016	Moderbolaget 2017	Moderbolaget 2016	Noter
Försäkringsteknisk kalkyl					2
Skadeförsäkring					
Premieintäkter					
Premieinkomst	393 675	417 353	393 675	417 353	1
Återförsäkrares andel	-5 898	-4 975	-5 898	-4 975	
	387 776	412 378	387 776	412 378	
Förändring i premieansvaret	8 634	-228	8 634	-228	
Premieintäkter sammanlagt	396 411	412 150	396 411	412 150	
Ersättningskostnader					
Utbetalda ersättningar	-295 199	-287 023	-295 199	-287 023	
Återförsäkrares andel	795	1 391	795	1 391	
	-294 404	-285 631	-294 404	-285 631	
Förändring i ersättningsansvaret	-19 763	-43 179	-19 763	-43 179	
Återförsäkrares andel	19 475	2 998	19 475	2 998	
	-289	-40 181	-289	-40 181	
Ersättningskostnader sammanlagt	-294 693	-325 812	-294 693	-325 812	
Driftskostnader	-100 229	-103 395	-100 418	-103 395	4
Försäkringstekniskt bidrag före förändring i utjämningsbeloppet	1 489	-17 058	1 300	-17 058	
Förändring i utjämningsbeloppet	-30 467	-12 993	-30 467	-12 993	
Försäkringstekniskt bidrag	-28 978	-30 051	-29 167	-30 051	
FÖRSÄKRINGSTEKNISK KALKYL					
Livförsäkring					
Premieinkomst					
Premieinkomst	166 687	207 062			
Återförsäkrares andel	-960	-1 181			
Premieinkomst sammanlagt	165 728	205 881			
Andel av nettointäkterna från placeringsverksamheten	68 576	88 699			
Övriga försäkringstekniska intäkter					
Ersättningskostnader					
Utbetalda ersättningar	-104 438	-90 640			
Återförsäkrares andel	219	350			
Förändring i ersättningsansvaret	-3 252	-11 502			
Beståndsöverlåtelse					
Ersättningskostnader sammanlagt	-107 471	-101 792			
Förändring i premieansvaret	-96 099	-170 619			
Beståndsöverlåtelse					
Driftskostnader	-14 798	-13 804			
Försäkringstekniskt resultat	15 936	8 365			
Annan än försäkringsteknisk kalkyl					

Skadeförsäkringens tekniska bidrag	-28 978	-30 051			
Livförsäkringens tekniska resultat	15 936	8 365			
Intäkter av placeringsverksamheten	167 200	162 029	109 639	78 244	6
Uppskrivningar av placeringar	49 813	56 280			
Kostnader för placeringsverksamheten	-80 801	-109 271	-50 272	-61 475	6
Korrigerig av uppskrivningar av placeringar	-8 278	-2 900			
	127 933	106 138	59 367	16 769	
Överföring av placeringsverksamhetens nettointäktsandel	-68 576	-88 699			
Övriga intäkter					
Intäkter av värdepappersverksamhet	3 732	2 910			
Övriga	1 428	1 641	25	21	
	5 161	4 551	25	21	
Övriga kostnader					
Kostnader för värdepappersverksamhet	-4 231	-2 090			
Övriga	-469	-1 038	515	340	
	-4 700	-3 128	515	340	
Vinst/förlust av den egentliga verksamheten	46 776	-2 825	30 740	-12 920	
Andel av intresseföretagens förluster/vinster	51	-480			
Vinst/förlust före bokslutsdispositioner och skatter	46 827	-3 305	30 740	-12 920	
Bokslutsdispositioner					
Förändring i avskrivningsdifferensen			-283	49	
Inkomstskatt					
Skatt för räkenskapsperioden	-6 875	-2 223	-3 693	-191	
Skatt för tidigare räkenskapsperioder	310	531	-388	568	
Latent skatt	206	1 277			
	-6 359	-416	-4 081	378	
Minoritetsandelar	-449	-325			
Räkenskapsperiodens vinst/förlust	40 020	-4 046	26 376	-12 494	

Balansräkning

1 000 €	Koncernen 2017	Koncernen 2016	Moderbolaget 2017	Moderbolaget 2016	Noter
AKTIVA					
Immateriella tillgångar					
Övriga utgifter med lång verkningstid	46 719	58 183	43 541	54 348	13
Goodwill	1 685	1 925			
Förskottsbetalningar	12 230	14 667	11 795	13 865	13
	60 634	74 776	55 336	68 213	
Placeringar					7
Fastighetsplaceringar					
Fastigheter och fastighetsaktier	361 854	333 449	162 000	131 880	8
Lånefordringar på företag inom samma koncern			122 565	124 818	8
Lånefordringar på ägarintresseföretag	1 843	1 843			
	363 698	335 293	284 565	256 698	
Placeringar i företag inom samma koncern och i ägarintresseföretag					
Aktier och andelar i företag inom samma koncern			53 220	53 229	9
Aktier och andelar i intresseföretag	2 070	2 909			9
	2 070	2 909	53 220	53 229	
Övriga placeringar					
Aktier och andelar	1 172 955	862 918	874 204	594 443	12
Finansmarknadsinstrument	488 384	808 548	193 967	472 418	
Fordringar på inteckningslån	32 865	25 892	30 010	22 987	
Övriga lånefordringar	37 127	31 421	36 335	30 646	10
Depositioner	1 000	4 000	1 000	2 000	
	1 732 330	1 732 779	1 135 517	1 122 494	
Depåfordringar inom återförsäkring	28	30	28	30	
Placeringar sammanlagt	2 098 126	2 071 011	1 473 329	1 432 451	
Placeringar som utgör täckning för fondförsäkringar	1 015 618	900 910			
Fordringar					
Vid direktförsäkringsverksamhet					
Hos försäkringstagare	70 579	75 728	70 179	74 834	
Vid återförsäkringsverksamhet	960	809	823	459	
Övriga fordringar	81 670	92 225	73 820	80 655	
Latenta skattefordringar	649	638			
	153 858	169 400	144 822	155 948	
Övriga tillgångar					
Materiella tillgångar					
Maskiner och inventarier	8 336	6 024	7 960	5 705	13
Varulager	306	306	293	293	
	8 642	6 329	8 253	5 998	
Kassa och bank	108 595	66 250	62 480	37 853	
	117 237	72 579	70 732	43 851	
Aktiva resultatregleringar					
Räntor och hyror	7 164	11 458	1 777	5 777	
Övriga aktiva resultatregleringar	18 679	18 854	15 682	16 235	
	25 844	30 312	17 459	22 013	
	3 471 316	3 318 987	1 761 678	1 722 476	

1 000 €	Koncernen 2017	Koncernen 2016	Moderbolaget 2017	Moderbolaget 2016	Noter
PASSIVA					
Eget kapital					16
Grundfond	7 703	7 703	7 703	7 703	
Uppskrivningsfond	583	885	583	885	
Säkerhetsfond	251 798	264 291	251 798	264 291	
Styrelsens disponibla medel	59	59	59	59	
Vinst från tidigare räkenskapsperioder	36 699	28 251			
Räkenskapsperiodens vinst	40 020	-4 046	26 376	-12 494	
	336 861	297 142	286 519	260 444	
Akkumulerade bokslutsdispositioner					
Avskrivningsdifferens			1 334	1 051	
Minoritetsandelar	1 822	1 709			
Försäkringsteknisk ansvarsskuld					
Premieansvar inom skadeförsäkring	126 297	134 931	126 297	134 931	
Premieansvar inom livförsäkring	468 716	485 309			
Ersättningsansvar inom skadeförsäkring	1 023 595	1 003 832	1 023 595	1 003 832	
Återförsäkrares andel	-28 903	-9 428	-28 903	-9 428	
	994 692	994 404	994 692	994 404	
Ersättningsansvar inom livförsäkring	154 139	152 738			
Utgjänningsbelopp inom skadeförsäkring	311 784	281 317	311 784	281 317	
Försäkringsteknisk ansvarsskuld sammanlagt	2 055 628	2 048 699	1 432 773	1 410 652	
Ansvarsskuld för fondförsäkringar	1 017 761	903 219			
Skulder					
Av återförsäkringsverksamhet	3 330	1 987	2 592	1 088	
Övriga skulder	20 665	21 493	16 774	17 103	
Latenta skatteskulder	7 369	7 564			
	31 364	31 044	19 366	18 191	
Passiva resultatregleringar	27 881	37 174	21 687	32 138	
	3 471 316	3 318 987	1 761 678	1 722 476	

■ Moderbolagets finansieringsanalys

Indirekt finansieringsanalys

1 000 €	2017	2016
Rörelseverksamhetens kassaflöde		
Vinst av den egentliga verksamheten	26 659	-12 543
Korrektivposter		
Förändring i den försäkringstekniska ansvarsskulden	22 121	53 402
Nedskrivningar och uppskrivningar av placeringar	15 775	14 414
Avskrivningar enligt plan	27 544	18 847
Övriga korrektivposter	-51 401	-8 759
Kassaflöde före förändring i rörelsekapital	40 698	65 361
Förändring i rörelsekapital:		
Minskning/ökning av kortfristiga räntefria rörelsefordringar	13 535	-1 749
Minskning/ökning av kortfristiga räntefria skulder	-7 453	4 043
Rörelseverksamhetens kassaflöde före finansiella poster och skatter	46 781	67 655
Betalda räntor och betalningar för rörelseverksamhetens övriga finansiella kostnader	-111	-207
Betalda direkta skatter	-1 462	-8 294
Rörelseverksamhetens kassaflöde	45 207	59 154
Investeringarnas kassaflöde		
Investeringar i placeringar (exkl. likvida medel)	-61 184	-47 841
Överlåtelseinkomster av placeringar (exkl. likvida medel)	55 593	8 589
Investeringar i och överlåtelseinkomster av materiella och immateriella tillgångar samt av övriga tillgångar (netto)	-14 990	-16 298
Investeringarnas kassaflöde	-20 581	-55 550
Finansieringens kassaflöde		
Utbetalda utdelningar/räntor på garantikapital och övrig utbetalning av vinst	-	-
Förändring i likvida medel	24 627	3 604
Likvida medel vid räkenskapsperiodens början	37 853	34 249
Likvida medel vid räkenskapsperiodens slut	62 480	37 853
	24 627	3 604

■ Bokslutsprinciper

Bokslutet har upprättats enligt bokföringslagen och lagarna om aktiebolag och försäkringsbolag samt i enlighet med beslut, föreskrifter och anvisningar från de myndigheter som övervakar försäkringsbolag.

Placeringarnas bokföringsvärde

Byggnader och konstruktioner tas i balansräkningen upp till anskaffningsutgiften med avdrag för avskrivningarna enligt plan eller till ett lägre verkligt värde. Fastighetsaktier samt mark- och vattenområden tas i balansräkningen upp till anskaffningsutgiften eller till ett lägre verkligt värde. Intäktsförda uppskrivningar på byggnader avskrivs enligt plan.

Aktier och andelar som hänför sig till placeringstillgångar tas i balansräkningen upp till anskaffningsutgiften eller till ett lägre verkligt värde. Aktier och andelar som hänför sig till anläggningstillgångar tas upp till anskaffningsutgiften eller till ett lägre verkligt värde om värdesänkningen anses bestående. Anskaffningsutgiften beräknas med hjälp av medelpriset.

Finansmarknadsinstrument tas i balansräkningen upp till anskaffningsutgiften. Anskaffningsutgiften beräknas med hjälp av medelpriset. Skillnaden mellan finansmarknadsinstrumentens nominella värde och anskaffningsutgiften periodiseras till räntetäckning eller som avdrag för dessa under finansmarknadsinstrumentets löptid. Motposten bokförs som ökning eller minskning av anskaffningsutgiften. Värdeförändringar till följd av fluktuationer i räntenivån har inte bokförts. Nedskrivningar i anslutning till emittentens kreditvärdighet bokförs i resultatet.

Lånefordringar och depositioner tas i balansräkningen upp till det nominella värdet eller till ett bestående lägre sannolikt värde än detta.

De nedskrivningar som tidigare gjorts av placeringar återförs via resultaträkningen högst upp till den ursprungliga anskaffningsutgiften när det verkliga värdet ökar.

Derivatkontrakt används i första hand till att skydda placeringsportföljerna mot valutakursrisker och prisrisker genom att tillämpa skyddande av verkligt värde. Derivatet bokförs dock i regel som icke-skyddande, även om derivat fungerar som effektiva skydd. Vinster och förluster som uppkommit under räkenskapsperioden till följd av att kontrakt stängts eller förfallit har bokförts som intäkter eller kostnader för räkenskapsperioden. Den negativa differensen mellan det verkliga värdet för ett icke-skyddande derivatkontrakt och ett högre bokföringsvärde/en högre avtalskurs bokförs som kostnad. Orealiserade intäkter bokförs inte.

Räntederivat används för att skydda ränterisken gällande den marknadsmässiga ansvarsskulden mot framtida värdeförändringar enligt bolagets riskhantering. Dessa räntederivat bokförs som skyddande. Vid säkringsredovisning bokförs inte negativ värdeförändring på derivat som kostnad till den del värdeförändringen på det skyddade objektet täcker den och förutsatt att skyddet är effektivt. Om emellertid den negativa värdeförändringen på skyddade räntederivat överskrider den positiva värdeförändringen på den skyddade marknadsmässiga ansvarsskulden, bokförs den överskridande delen till nedskrivningar av placeringar. Av räntederivat bokförs som intäkter och kostnader för räkenskapsperioden enligt avtal de räntor som hänför sig till räkenskapsperioden. Vinster eller förluster till följd av att räntederivat, som bokförts som skyddande, har stängts periodiseras över löptiden för varje derivatkontrakt.

Placeringar som utgör täckning för fondförsäkringar värderas till verkligt värde och förändringar i det verkliga värdet tas upp som intäkter eller kostnader i resultaträkningen.

Bokföringsvärde för annan egendom än placeringar

Som övriga utgifter med lång verkningstid har utgifter för totalrenovering av lägenheter och för planering av datasystem aktiverats. Dessutom har goodwill aktiverats i balansräkningen. Dessa och inventarier tas i balansräkningen upp till anskaffningsutgiften med avdrag för avskrivningar enligt plan. För aktivering av datasystem bokförs avskrivningar för värdeminskningar om aktiveringen inte längre kan anses generera intäkter i framtiden. Under jämförelseåret bokfördes också tilläggsavskrivningar för datautrustning vars användningstid är under tre år.

Premiefordringar tas i balansräkningen upp till det sannolika värdet och övriga fordringar till det nominella värdet eller till ett bestående lägre sannolikt värde. Från premiefordringarnas nominella värde har annullationer som baserar sig på tidigare erfarenhet dragits av, varvid man får det sannolika värdet. En fordran som sannolikt inte kommer att betalas bokförs som

kreditförlust.

Avskrivningar enligt plan

Avskrivningar enligt plan görs som lineära avskrivningar på anskaffningsutgiften baserade på ekonomisk verkningstid. De uppskattade avskrivningstiderna är i genomsnitt följande:

Dataprogram	3–7 år
Utgifter för planering av datasystem	5–10 år
Övriga utgifter med lång verkningstid	5–10 år
Goodwill	10 år
Kontors-, affärs- och industribyggnader	20–75 år
Beståndsdelar i byggnader	10–20 år
Transportmedel och datautrustning	3–5 år
Kontorsmaskiner och -inventarier	7 år

Uppskrivningar av placeringar

Uppskrivningar av placeringar som hänför sig till placeringstillgångar och till placeringar som utgör täckning för fondförsäkringar samt korrektivposter till uppskrivningarna bokförs via resultaträkningen.

Uppskrivningar av placeringar som hänför sig till anläggningstillgångar och återföringar av dem redovisas mot uppskrivningsfonden under det bundna egna kapitalet. Intäktsförda uppskrivningar på byggnader avskrivs enligt plan.

Placeringarnas verkliga värde

Som värden för fastigheter och fastighetsaktier används högst marknadsbaserade verkliga värden. Objekten värderas med en avkastningsvärdemetod som bygger på kassaflödet. I det årliga fastställandet av fastighetsplaceringarnas verkliga värde deltar en utomstående auktoriserad fastighetsvärderare och bolagets egna experter.

Det verkliga värdet för aktier och andelar i livförsäkringsbolaget, som är dotterbolag, bygger på metoden Embedded Value. Dotterbolagets Embedded Value bygger på en omräknad Solvens II-balansräkning.

För noterade värdepapper och för sådana värdepapper som har en marknad används som verkligt värde årets sista tillgängliga kurs enligt fortlöpande handel, eller om den saknas, den sista avslutskursen. Som verkligt värde för värdepapper som inte noteras används det sannolika överlåtelsepriset, den återstående anskaffningsutgiften eller ett substansvärde. Som verkligt värde för kapitalinvesteringsfondandelar har den värdering som förvaltningsbolaget uppgett om fondens verkliga värde tillämpats eller om den fattas anskaffningsutgiften.

Derivatkontrakt värderas till verkligt värde på bokslutsdagen.

Som verkligt värde för fordringar tillämpas det nominella värdet eller ett lägre sannolikt värde.

Poster i utländsk valuta

Affärstransaktioner i utländsk valuta bokförs enligt transaktionsdagens kurs. Fordringar och skulder i utländsk valuta liksom verkligt värde för placeringar har i bokslutet omvandlats till euro genom att använda Europeiska centralbankens referensväxelkurser på bokslutsdagen. Kursdifferenser som uppkommit under räkenskapsperioden och vid bokslutet bokförs som korrigeringsposter till de berörda inkomsterna och utgifterna eller som intäkter och kostnader av placeringsverksamheten om kursdifferenserna hör till finansieringstransaktioner. Kursdifferenser i den försäkringstekniska kalkylen har i resultaträkningen inte överförts till intäkter/kostnader av placeringsverksamheten. Att överföringen inte gjorts har ingen effekt på den korrekta och tillräckliga bild som resultaträkningen ger av hur resultatet har bildats.

Arrangemang för personalens pensioner

Pensionskyddet för personalen i koncernbolagen har ordnats genom ArPL-försäkringar i Ömsesidiga Arbetspensionsförsäkringsbolaget Elo och i Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Etera. Pensionsutgifter som hänför sig till räkenskapsåret har bokförts som kostnader enligt prestationsprincipen. Under jämförelseåret bokfördes ersättningar som betalats ut till personalen som omfattats av ArPL-tilläggsförsäkringen, som upphörde den 31 december 2016, som reserv för kostnader.

Ackumulerade bokslutsdispositioner och hantering av latent skatter

Lagstiftningen gör det möjligt att bokföra frivilliga reserver samt avskrivningar som överskrider planen. I koncernbolagens bokslut avdras inte den latent skatteskulden från ackumulerade bokslutsdispositioner, fonderade uppskrivningar och värderingsdifferenser på placeringar. Intäktsförda uppskrivningar är skattepliktig inkomst. Latenta skattefordringar till följd av periodiseringsdifferenser i bokföring och beskattning har inte tagits upp i koncernbolagens bokslut. Koncernbolagen har inte motsvarande latent skatteskulder. I koncernbokslutet har latent skatteskulder och latent skattefordringar till följd av konsolideringsåtgärder, fonderade uppskrivningar och periodiseringsdifferenser bokförts.

I koncernbokslutet har den ackumulerade avskrivningsdifferensen delats upp i ändring i den latent skatteskulden och i räkenskapsperiodens resultat samt i latent skatteskuld och i eget kapital. Den tillämpade skattesatsen är 20 procent.

Skadeförsäkringens ersättningsansvar

Ersättningsansvaret omfattar de ersättningsbelopp som bolaget ska betala efter räkenskapsåret och som orsakats av skador som inträffat under räkenskapsåret eller tidigare samt av andra försäkringsfall.

På grund av den låga räntenivån beslöt bolaget att i slutet av räkenskapsåret sänka den beräkningsränta som används vid diskontering av ansvarsskulden från 2,0 procent till 1,5 procent. Samtidigt ändrades vissa kollektivt beräknade ansvarsskuldsposter. Ändringen av ersättningsansvaret var enligt försäkringsgren följande:

lagstadgad olycksfallsförsäkring	-12,5 miljoner euro
ansvarsförsäkring för motorfordon	21,0 miljoner euro
övrig olycksfalls- och sjukdomsförsäkring	-6,7 miljoner euro
landfordonsförsäkring	-1,3 miljoner euro

Ökningen av ersättningsansvaret till följd av ändringen av den lagstadgade olycksfallsförsäkringens diskontoränta minskade däremot ersättningar som betalas för regresskador med 1,6 miljoner euro.

Vid beräkning av ersättningsansvaret för alla ersättningar i pensionsform tillämpas förräntning, och den tillämpade räntesatsen är 1,5 procent (2,0 %). På andra delar av ersättningsansvaret tillämpas inte förräntning.

Vid beräkning av pensionsreserver tillämpar bolaget den dödlighetsmodell som allmänt används av försäkringsbolag och som uppdaterades 2016 på en konfidensnivå på 75 procent.

Till ersättningsansvaret hör också det utjämningsbelopp som separat ska tas upp i balansräkningen. Utjämningsbeloppet är en buffert som kalkylerats i händelse av skaderika år. Storleken på utjämningsbeloppet bestäms på de grunder som Finansinspektionen fastställde för bolaget 2016.

Ansvarsskuld för livförsäkringen

Vid beräkning av ansvarsskulden följs både lagen om försäkringsbolag och Social- och hälsovårdsministeriets och Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar.

Vid försäkringar som är bundna till placeringarnas värdeutveckling (fondförsäkringar) används ingen beräkningsränta. För övriga försäkringar beräknas ansvarsskulden per försäkring, och den beräkningsränta som tillämpas varierar enligt följande:

- För individuella liv- och pensionsförsäkringar tillämpas en beräkningsränta på 1–4,5 procent, storleken på räntan beror på försäkringens begynnelsestidpunkt. För nya försäkringsavtal är beräkningsräntan 1 procent.
- För kapitaliseringsavtal är beräkningsräntan 0–2,5 procent, storleken på räntan beror på avtalets begynnelsestidpunkt och målgrupp.
- För gruppensionsförsäkringen är beräkningsräntan 0–3,5 procent. Nya gruppensionsförsäkringar är bundna till

årsräntan (beräkningsräntan är 0 %).

För att uppfylla beräkningsräntekravet för pensions- och sparförsäkringar, vars beräkningsränta är 2,0–4,5 procent, kompletterades ansvarsskulden vid tidigare bokslut. Ansvarsskulden för räntekomplettering var cirka 125,0 miljoner euro den 31 december 2017. I och med räntekompletteringen är det årliga minimiavkastningskravet, som läggs på placeringsverksamheten, för detta bestånd 1,0 procent.

Skälighetsprincipen

Enligt 13 kap. 2 § i lagen om försäkringsbolag ska livförsäkringsbolag tillämpa den s.k. skälighetsprincipen i fråga om sådana försäkringar som enligt försäkringsavtalet berättigar till extra förmåner som utdelas enligt de överskott som försäkringarna eventuellt avkastar. Denna princip förutsätter att en skälig del av det överskott som dessa försäkringar avkastar i form av extra förmåner ska återföras till de aktuella försäkringarna, om detta inte förhindras av solvenskraven.

Fennia Livs mål är att på lång sikt ge försäkringskapitalet i de försäkringar som är berättigade till utdelning av överskottet en bruttoavkastning som motsvarar minst den riskfria räntan. Försäkringens duration och återköpsrätt beaktas då de extra förmånerna delas ut. Avkastningen som delas ut bestäms utifrån de långsiktiga nettointäkterna från bolagets placeringar.

Med försäkringens totalränta avses det sammanlagda belopp för försäkringsavtalets beräkningsränta och de extra förmåner som ska gottskrivas det aktuella avtalet. På beloppet för de extra förmåner som gottskrivas inverkar avtalets beräkningsräntenivå. När bolagets nettointäkter från placeringar är låga sänks nivån på de extra förmånerna. Då kan totalräntan på de försäkringar som har en låg beräkningsränta bli lägre än hos försäkringar med en hög beräkningsränta. När placeringarnas nettoavkastning är hög, kan försäkringar med en låg beräkningsränta få en högre totalränta än de försäkringar som har en hög beräkningsränta.

När det gäller nivån på de extra förmånerna strävar man efter kontinuitet, vilket betyder att överskottet från placeringsintäkterna kan periodiseras till att delas ut som extra förmåner till en berörd försäkringsgrupp under kommande år.

Nivån på de extra förmånerna begränsas av avkastningskraven som ägaren har fastställt för kapitalet samt av bolagets solvensmål. Solvensmålet uppställs så att alla solvensgränser som lagstiftarna förutsätter överskrids och att bolaget kan ta risker i sin placeringsverksamhet i den mån som upprätthållandet av solvensen, avkastningskravet på ansvarsskulden och ägarens avkastningskrav förutsätter.

Fennia Livs styrelse fastställer årligen de extra förmåner som delas ut till försäkringarna. Beloppet för de på förhand fastställda extra förmånerna kan dock ändras även mitt under året om solvensen eller den allmänna marknadssituationen förutsätter det.

I risklivförsäkringar tillämpas den så kallade skälighetsprincipen i dödsfalls- och invaliditetsskyddet för namngivna försäkringsgrupper i form av höjda ersättningsbelopp.

Målen för de extra förmånerna är inte bindande, och de är inte heller en del av det försäkringsavtal som ingås mellan bolaget och försäkringstagaren. Målen för de extra förmånerna gäller tills vidare och bolaget förbehåller sig rätten att ändra dessa mål.

Hur skälighetsprincipen uppfylldes 2017

De extra förmåner som Fennia Liv delade ut 2017 motsvarar de mål som bolaget uppställt i sin skälighetsprincip. Avkastningen som delas ut till försäkringarna bestäms utifrån de långsiktiga nettointäkterna från bolagets placeringar. När det gäller nivån på de extra förmånerna strävar man efter kontinuitet. När extra förmåner delas ut beaktas bolagets solvensställning.

Bolagets placeringsavkastning 2017 var hyfsad. På grund av den ytterst låga räntenivån, som nu fortsatt en längre tid, har bolaget årligen överfört en del av resultatet till ansvarsskulden för räntekomplettering för att bekosta beräkningsräntan de kommande åren. I bokslutet den 31 december 2017 gjordes inga nya överföringar till ansvarsskulden för räntekomplettering. Ansvarsskulden för räntekomplettering upplöstes enligt plan.

Beräkningsräntan för nya pensionsförsäkringar har redan i flera år varit låg (0–1 %). På grund av den låga räntenivån sänkte bolaget från början av 2018 också beräkningsräntan som gottskrivas nya premier för äldre gruppensionsförsäkringar. För att trygga kontinuiteten för extra förmåner överfördes 3,8 miljoner euro från räkenskapsårets resultat till ansvarsskulden för kommande extra förmåner för att bekosta extra förmåner för pensionsförsäkringar med en beräkningsränta på 0 och 1 procent.

Den riskfria räntan har varit låg för såväl korträntepaceringar som långa statsobligationer ända sedan 2009. Den totalränta som Fennia Liv gottskrivit har tydligt överskridit den motsvarande placeringstidens riskfria ränta 2009–2017. Utöver avtalets

beräkningsränta har även försäkringens duration och återköpsrätt beaktats vid utdelningen av de extra förmånerna. Därför har den totalränta som gottskrivs pensionsförsäkringar vanligen varit högre än den ränta som gottskrivs sparförsäkringar. Tabellen nedan visar Fennia Livs totalräntor som gottskrevs 2017.

Årlig totalränta för räntebärande försäkringar 2017

Beräkningsränta	Individuell sparförsäkring	Individuell pensionsförsäkring	Gruppensionsförsäkring	Kapitaliseringsavtal
4,50 %	4,50 %	4,50 %		
3,50 %	3,50 %	3,50 %	3,50 %	
2,50 %	2,50 %	2,95 %	2,50 %	2,50 %
2,00 %			2,00 %	
1,50 %	1,50 %			1,50 %
1,00 %	1,00 %	1,75 %	1,75 %	1,00 %
0,00 %			1,75 %	0,65 %

Koncernbokslut

I Fennias koncernbokslut har alla de dotterbolag konsoliderats där moderbolaget direkt eller indirekt har över hälften av rösträtten. Försäkringsaktiebolaget Fennia Liv hör till koncernen som dotterbolag. Fennia Liv och dess dotterbolag har konsoliderats i koncernbokslutet på basis av Fennia Livs underkoncernbokslut. EFennia Oy (20 procent ägarandel, rösträtt 63,6 procent) är Fennias dotterbolag och Fennia Kapitalförvaltning Ab är Fennia Livs dotterbolag (100 procent ägarandel). De övriga dotterbolag som konsoliderats i koncernbokslutet är alla fastighetsbolag. I slutet av 2017 hörde till koncernen 26 fastighetsbolag, av vilka 12 tillhörde den underkoncern som utgörs av Fennia Liv.

Koncernbokslutet har upprättats som sammanställning av moderbolagets och dotterbolagens resultaträkningar, balansräkningar och noter. Bolagens interna fordringar och skulder, intäkter och kostnader, vinstutdelning samt inbördes aktieinnehav har eliminerats. Från resultatet och det egna kapitalet har minoritetsandelen avskiljts som separat post. Inbördes aktieinnehav har eliminerats genom förvärvsmetoden. Den koncernaktiva som hänför sig till anläggningstillgångsposter avskrivs enligt avskrivningsplanen för den berörda anläggningstillgångsposten. Koncerngoodwill som inte har hänförts har avskrivits i sin helhet.

De uppskrivningar som fanns i fastighetsdotterbolagens bokföring när aktierna förvärvades har återförts, eftersom grunden för att de genomförts har inverkat på anskaffningspriset för dotterbolagets aktier.

I koncernbokslutet har de bolag där koncernen kontrollerar 20–50 procent av rösträtten konsoliderats som intresseföretag genom kapitalandelsmetoden. Undantag utgör innehaven (20–50 %) i ömsesidiga bostads- och fastighetsaktiebolag som inte konsolideras i koncernbokslutet. Vid slutet av 2017 fick koncernen två nya samriskföretag (joint venture) som inte konsoliderades som intresseföretag i koncernbokslutet den 31 december 2017. Att de inte konsolideras har ingen väsentlig inverkan på koncernens resultat och fria egna kapital.

I koncernbokslutet har två specialplaceringsfonder som Fennia Kapitalförvaltning Ab förvaltar inte konsoliderats: Fennica Fastigheter I och Fennica Tomter.

Till fonden Fennia Fastigheter, som startade 2013, överläts från Fennia, Fennia Liv och Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Etera fastighetsobjekt som apportplaceringar. Till följd av överlåtelsen bokfördes 12 miljoner euro som överlåtelsevinst i koncernens resultatet för 2013. Fennia och Fennia Liv har inte gjort ytterligare teckningar i fonden efter de placeringar som gjordes när fonden startades. Fondens vinstandelar har vid betalningstidpunkten bokförts i bolagets intäkter av placeringsverksamhet. De vinstandelar som bygger på fondens resultat har vid betalningstidpunkten bokförts i bolagets intäkter av placeringsverksamhet (år 2017 3,2 mn euro, sammanlagt 6,1 miljoner euro från tidigare år). I koncernbokslutet var det verkliga värdet på andelarna i specialplaceringsfonden Fennica Fastigheter I 40,9 miljoner euro. Fenniakoncernens ägarandel i fonden var 23 procent den 31 december 2017.

Till fonden Fennica Tomter, som startade 2017, överläts från Fennia fastighetsobjekt som apportplaceringar. Till följd av överlåtelsen bokfördes 2,8 miljoner euro som överlåtelsevinst i koncernens resultatet för 2017. Dessutom sålde Fennia fastighetsobjekt till fonden, av vilka 0,6 miljoner euro bokfördes som försäljningsvinst till koncernen. Fonden betalade inte ut vinstandelar. I koncernbokslutet var det verkliga värdet på andelarna i specialplaceringsfonden Fennica Tomter 14,5 miljoner euro. Fenniakoncernens ägarandel i fonden var 34 procent den 31 december 2017.

Koncernens innehav i fonder redovisas i balansräkningen som fastighetsfondandelar med anskaffningspris, och värderingsdifferensen mellan deras verkliga värde och anskaffningspris inkluderas av värderingsdifferensen av koncernens

placeringar. Konsolidering i koncernbokslutet är inte nödvändigt för att ge en rätt och tillräcklig bild av koncernens verksamhetsresultat och ekonomiska ställning, eftersom ägande i koncernens synvinkel är placeringar som ger rätta och tillräckliga uppgifter om koncernen när de tas upp under placeringar.

■ Koncernbolagen

Fennias koncernbokslut inkluderar följande dotterbolag

eFennia Oy
 Asunto Oy Espoon Myllynkivi
 Asunto Oy Helsingin Vattuniemenkuja 8
 Asunto Oy Helsingin Viikinportti
 Asunto Oy Keravan Jaakonkulma
 Kiinteistö Oy Eagle Lahti
 Kiinteistö Oy Joensuun Metropol
 Kiinteistö Oy Kyllikinportti 2
 Kiinteistö Oy Ruosilantie 4-6
 Kiinteistö Oy Ruosilantie 11
 Kiinteistö Oy Televisiokatu 1
 Kiinteistö Oy Televisiokatu 3
 Kiinteistö Oy Tampereen Rautatienkatu 21
 Kiinteistö Oy Tampereen Ratapihan kulma
 Kiinteistö Oy Vantaan Kaivokselantie 9

Försäkringsaktiebolaget Fennia Liv

Dotterbolag

Fennia Kapitalförvaltning Ab
 Kiinteistö Oy Teohypo
 Kiinteistö Oy Espoon Niittyrinne 1
 Kiinteistö Oy Vaajakosken Varaslahdentie 6
 Kiinteistö Oy Sellukatu 5
 Kiinteistö Oy Vasaraperän Liikekeskus
 Kiinteistö Oy Koivuhaanportti 1-5
 Kiinteistö Oy Mikkelin Hallituskatu 1
 Kiinteistö Oy Vasaramestari
 Kiinteistö Oy Konalan Ristipellontie 25
 Asunto Oy Jyväskylän Jontikka 2
 Asunto Oy Tampereen Vuoreksen Puistokatu 76
 Munkinseudun Kiinteistö Oy

Koncernbokslutet inkluderar som intresseföretag

Uudenmaan Pääomarahasto Oy

■ Noter till moderbolaget

Noter till resultaträkningen och balansräkningen

1. Premieinkomst

1 000 €	2017	2016
Skadeförsäkring		
Direktförsäkring		
Från hemlandet	393 284	417 016
Återförsäkring	390	338
Premieinkomst före återförsäkrarens andel	393 675	417 353

2. Resultat enligt försäkringsklassgrupp, moderbolag

Försäkringsklassgrupp	År	Premieinkomst före återförsäkrares andel	Premieintäkter före återförsäkrares andel	Ersättningskostnader före återförsäkrares andel	Driftskostnader före återförsäkrares provisioner och vinstandelar	Återförsäkrares andel	Försäkrings-tekniskt bidrag före förändring i garantiavgiftsposten och utjämningsbeloppet
Lagstadgat olycksfall	2017	81 962	81 934	-52 975	-12 814	-245	15 900
	2016	82 392	82 307	-96 523	-13 395	-296	-27 908
	2015	88 750	88 851	-91 313	-11 724	-328	-14 513
Övriga olycksfall och sjukdomar	2017	44 244	44 731	-29 573	-11 766	-110	3 281
	2016	45 165	43 952	-33 514	-12 132	-121	-1 815
	2015	43 612	41 888	-34 223	-10 924	-118	-3 377
Motorfordonsansvar	2017	67 149	72 379	-65 682	-20 353	-278	-13 934
	2016	78 334	79 411	-52 898	-21 784	-266	4 462
	2015	81 695	80 207	-60 787	-20 482	-510	-1 573
Landfordon	2017	71 433	73 915	-55 756	-21 217	-27	-3 085
	2016	76 916	76 800	-60 266	-20 968	81	-4 353
	2015	76 385	74 488	-51 252	-19 243	-245	3 748
Brand och annan skada på egendom	2017	84 207	85 250	-82 895	-22 076	15 460	-4 262
	2016	86 505	86 435	-63 152	-22 790	-647	-154
	2015	87 941	86 577	-56 028	-21 349	-2 150	7 050
Ansvar	2017	20 699	19 975	-12 289	-5 377	332	2 642
	2016	23 470	23 553	-12 811	-5 382	1 563	6 923
	2015	26 107	25 717	-21 564	-5 061	-477	-1 384
Övriga	2017	23 591	23 727	-15 646	-6 840	-579	663
	2016	24 233	24 333	-10 816	-7 034	-662	5 821
	2015	24 534	24 191	-13 529	-6 633	-732	3 297
DIREKT-FÖRSÄKRING SAMMANLAGT	2017	393 284	401 911	-314 816	-100 444	14 554	1 205
	2016	417 016	416 790	-329 980	-103 485	-348	-17 022
	2015	429 024	421 919	-328 696	-95 416	-4 559	-6 752
Återförsäkring	2017	390	398	-146	-157	0	95
	2016	338	335	-221	-149	0	-36
	2015	405	411	-477	-158	0	-224
SAMMANLAGT	2017	393 675	402 309	-314 962	-100 601	14 554	1 300
	2016	417 353	417 125	-330 202	-103 634	-348	-17 058
	2015	429 429	422 330	-329 173	-95 574	-4 559	-6 976
Förändring i utjämningsbeloppet	2017						-30 467
	2016						-12 993
	2015						-44 150
FÖRSÄKRINGS-TEKNISKT BIDRAG	2017						-29 167
	2016						-30 051
	2015						-51 125

3. Poster som avdragits från premieinkomsten

1 000 €	2017	2016
Kreditförluster på premiefordringar	1 417	1 978
Fördelningsavgifter	25 877	25 651
Premieskatt	66 193	70 131
Brandskyddsavgift	899	925
Trafiksäkerhetsavgift	671	885
Arbetarskyddsavgift	1 386	1 414
	96 443	100 984

4. Specifikation av driftskostnader

1 000 €	2017	2016
Totala driftskostnader enligt funktion		
Utbetalda ersättningar	40 303	36 139
Driftskostnader	100 418	103 395
Kostnader för skötsel av placeringsverksamheten	4 356	5 722
Övriga kostnader	-516	-395
Sammanlagt	144 562	144 861
Funktionsspecifika avskrivningar enligt plan		
Utbetalda ersättningar	10 908	5 158
Driftskostnader	14 241	10 852
Kostnader för skötsel av placeringsverksamheten	464	617
Sammanlagt	25 613	16 627
Specifikation av driftskostnaderna i resultaträkningen		
Utgifter för anskaffning av försäkringar		
Provisioner för direktförsäkring	9 311	10 618
Provisioner och vinstandelar för mottagen återförsäkring	47	39
Övriga utgifter för anskaffning av försäkringar	47 848	42 791
	57 205	53 449
Kostnader för skötsel av försäkringar	23 800	30 632
Förvaltningskostnader	19 595	19 553
Provisioner och vinstandelar för avgiven återförsäkring	-182	-239
Sammanlagt	100 418	103 395

5. Specifikation av personalkostnader, personal och medlemmar i olika organ

1 000 €	2017	2016
Personalkostnader		
Löner och arvoden	51 313	56 690
Pensionskostnader	9 019	11 919
Övriga lönebikostnader	5 259	6 228
Sammanlagt	65 591	74 838
Löner och arvoden till ledningen		
Verkställande direktören och verkställande direktörens ställföreträdare	804	777
Styrelsen	237	209
Förvaltningsrådet	51	51
	1 092	1 037
Pensionsåldern för verkställande direktören bestäms enligt ArPL.		
Antal anställda i genomsnitt under räkenskapsperioden	892	935
Revisorns arvoden		
Revision	68	58
Skatterådgivning	4	6
Övriga tjänster	4	4
	76	68

Andra än revisionstjänster som KPMG Oy Ab utfört för Fenniakoncernen var under räkenskapsperioden 2017 sammanlagt 34 367,11 euro. Tjänsterna bestod av skattetjänster på 18 905,33 euro och andra tjänster på 15 461,78 euro.

6. Specifikation av nettointäkterna av placeringsverksamheten

1 000 €	2017	2016
Intäkter av placeringsverksamheten		
Intäkter av placeringar i företag inom samma koncern		
Utdelningsintäkter	1 584	120
Ränteintäkter		
Intäkter av fastighetsplaceringar	1 584	120
Ränteintäkter		
Från företag inom samma koncern	2 265	2 072
Övriga intäkter		
Från företag inom samma koncern	198	281
Från övriga företag	15 111	18 251
	17 574	20 605
Intäkter av övriga placeringar		
Utdelningsintäkter	12 781	9 691
Ränteintäkter	7 628	10 597
Övriga intäkter	1 372	1 567
	21 781	21 855
Sammanlagt	40 939	42 580
Återförda nedskrivningar	5 563	9 620
Försäljningsvinster	63 137	26 044
SAMMANLAGT	109 639	78 244
Kostnader för placeringsverksamheten		
Kostnader för fastighetsplaceringar		
Till företag inom samma koncern	-9 152	-8 861
Till övriga företag	-5 604	-2 772
	-14 756	-11 633
Kostnader för övriga placeringar	-4 592	-5 925
Räntekostnader och övriga kostnader för främmande kapital		
Till övriga företag	-111	-207
	-111	-207
Sammanlagt	-19 459	-17 765
Nedskrivningar och avskrivningar		
Nedskrivningar	-21 338	-24 034
Byggnadsavskrivningar enligt plan	-1 931	-2 220
	-23 268	-26 254
Försäljningsförluster	-7 544	-17 455
SAMMANLAGT	-50 272	-61 475
Nettointäkter av placeringsverksamheten i resultaträkningen	59 367	16 769

7. Verkligt värde och värderingsdifferens för placeringar

1 000 €	Placeringar 31.12.2017			Placeringar 31.12.2016		
	Återstående anskaffnings- utgift	Bokförings- värde	Verkligt värde	Återstående anskaffnings- utgift	Bokförings- värde	Verkligt värde
Fastighetsplaceringar						
Fastigheter	14 362	16 770	71 602	18 098	27 684	78 046
Fastighetsaktier i företag inom samma koncern	62 493	62 493	103 059	86 016	88 816	126 964
Fastighetsaktier i ägarintresseföretag	57 717	57 717	59 781	10 183	10 183	15 932
Övriga fastighetsaktier	24 935	25 020	26 003	5 028	5 197	6 507
Lånefordringar på företag inom samma koncern	122 565	122 565	122 565	124 818	124 818	124 818
Placeringar i företag inom samma koncern						
Aktier och andelar	53 220	53 220	59 194	53 229	53 229	59 203
Övriga placeringar						
Aktier och andelar	874 204	874 204	937 725	594 443	594 443	638 363
Finansmarknadsinstrument	193 967	193 967	191 936	472 418	472 418	475 386
Fordringar på inteckningslån	30 010	30 010	30 010	22 987	22 987	22 987
Övriga lånefordringar	36 335	36 335	36 335	30 646	30 646	30 646
Depositioner	1 000	1 000	1 000	2 000	2 000	2 000
Depåfordringar inom återförsäkring	28	28	28	30	30	30
	1 470 836	1 473 329	1 639 238	1 419 897	1 432 451	1 580 883
I den återstående anskaffningsutgiften för finansmarknadsinstrument ingår skillnaden mellan det nominella värdet och anskaffningspriset, periodiserad som ränteintäkter eller som en minskning av dessa.	-6 885			-18 954		
I bokföringsvärdet ingår						
Intäktsförda uppskrivningar		1 859			8 818	
Övriga uppskrivningar		634			935	
		2 493			9 754	
Värderingsdifferens (skillnaden mellan verkligt värde och bokföringsvärde)			165 909			148 432
Derivatens verkliga värde och värderingsdifferens						
Icke-skyddande derivat	-97	-97	2 177	-4 814	-4 814	-4 572
Värderingsdifferens (skillnaden mellan verkligt värde och bokföringsvärde)			2 274			242
Värderingsdifferens sammanlagt			168 183			148 674

8. Fastighetsplaceringar

Förändringar i fastighetsplaceringar

1 000 €	Fastigheter och fastighetsaktier	Lånefordringar på företag inom samma koncern
Anskaffningsutgift 1.1	157 596	124 818
Ökningar	26 117	27 030
Minskningar	-38 121	-29 283
Överföringar mellan konton	56 655	
Anskaffningsutgift 31.12	202 247	122 565
Akkumulerade avskrivningar 1.1	-37 605	
Akkumulerade avskrivningar av minskningar	4 592	
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-1 931	
Akkumulerade avskrivningar 31.12	-34 944	
Nedskrivningar 1.1	-9 471	
Nedskrivningar av minskningar och överföringar	-2 803	
Räkenskapsperiodens nedskrivningar	-4 249	
Återföringar av nedskrivningar	1 044	
Nedskrivningar 31.12	-15 479	
Uppskrivningar 1.1	21 360	
Avdrag	-11 184	
Uppskrivningar 31.12	10 175	
Bokföringsvärde 31.12	162 000	122 565

Fastigheter och fastighetsaktier i eget bruk:

Återstående anskaffningsutgift	15 140
Bokföringsvärde	15 190
Verkligt värde	17 210

9. Placeringar i företag inom samma koncern

1 000 €

Förändringar i företag
inom samma koncern
1.1.2017 - 31.12.2017Aktier och andelar
i företag inom
samma koncern

Anskaffningsutgift 1.1/31.12	53 229
Avdrag	-9
	<u>53 220</u>

10. Övriga placeringar

1 000 €	2017	2016
Övriga lånefordringar specificerade enligt säkerhet		
Övrig säkerhet	36 335	30 646

11. Fordringar

1 000 €	2017	2016
Övriga fordringar		
På företag inom samma koncern	4 836	2 170

12. Innehav i övriga företag

1 000 €	Andel av samtliga aktier %	Bokföringsvärde 31.12.2017	Verkligt värde 31.12.2017
Aktier och andelar, inhemska			
Evli Pankki B	1,0671	457	646
Holiday Club Resorts Oy	1,8533	1 097	1 097
Nordia Rahasto Oy	19,5246	1 679	1 679
Panostaja Oyj	6,7048	3 451	3 451
Pihlajalinna Oyj	2,7730	7 060	7 060
Revenio Group Corporation Oyj Shs	1,1322	282	3 234
Uudenmaan Pääomarahasto Oy	13,7094	1 054	1 054
Aktier och andelar, utländska			
Sverige			
K III Sweden AB - C	3,0800	716	833
Singapore			
BROADCOM LTD	0,0010	281	552
Förenta Staterna			
DOWDUPONT INC	0,0003	279	361
MARRIOTT INTERNATIONAL -CL A	0,0011	278	398
NVIDIA CORP	0,0009	142	887
Andelar i placeringsfonder			
Aberdeen Global - Emerging Markets Corporate Bond		40 988	41 565
Aktia Em Mrkt Local Currency Bond+ D		52 264	52 264
Aktia Likvida+ D		5 000	5 001
BNP Paribas InstiCash Money 3M EUR		31 982	31 982
Brummer & Partners Lynx Fund		2 004	2 109
Cassiopeia Fund/The		4 000	4 178
CUMULUS FUND - CLASS C- EUR Main Class		2 381	2 381
Danske Invest SICAV - Emerging Markets Debt Hard C		16 026	16 026
Danske Invest Yhteisökorko Kasvu		19 998	19 998
Erikoisjoitusrah. Fennica Toimitilat I E-osuus		31 000	32 228
Erikoisjoitusrahasto Fennica Tontit C-osuus		14 500	14 523
Evli Emerging Markets Credit B		3 967	4 360
Evli Euro Liquidity B		5 000	5 000
Evli Europe B		6 110	7 424
Evli Short Corporate Bond B		41 665	42 419
FIM Forest Non-UCITS Fund		1 000	1 004
FIM Real		3 500	3 566
First Trust Emerging Markets Small Cap AlphaDEX Fu		4 917	5 418
Fondita Nordic Micro Cap B		2 661	6 516
Golden China Fund		1 934	4 522
Goldman Sachs ActiveBeta Emerging Markets Equity E		16 918	18 004
Institutional Cash Series PLC - Institutional US D		20 227	20 227
iShares Edge MSCI Europe Multifactor UCITS ETF EUR		13 873	14 172
iShares MSCI India ETF		10 872	11 780
iShares STOXX Europe 600 Banks ETF		5 808	5 808
iShares STOXX Europe 600 ETF		13 756	13 756

iShares STOXX Europe Small 200 DE	10 149	10 332
Muzinich Funds - Emerging Markets Short Duration F	15 239	15 239
Muzinich Funds - EnhancedYield Short-Term Fund	65 455	67 217
Muzinich Short Duration High Yield Fund	10 989	10 989
Nomura Funds Ireland - Nomura US High Yield Bond F	24 275	24 275
Nordea Korke S Kasvu (Moderate Yield Fund)	6 003	6 003
Oddo Asset Management Oddo Tresorerie 3-6 Mois	25 971	25 971
Oddo Compass Euro Credit Short Duration Fund	38 000	38 648
OP-Euro A	6 007	6 007
OSSIAM SHILLER BARCLAYS CAPE US SECTOR VALUE TR EU	17 264	17 455
SEB Money Manager Plus BI	5 000	5 002
Specialist Investor Funds PLC - M&G European Loan	75 000	76 093
Taaleri Sicav - Taaleri Rhein Value Equity	7 979	12 633
TPKM Pysäköintilaitos Ky	6 892	6 892
Vanguard MSCI Emerging Markets ETF	23 104	24 691
Kapitalfonder		
MB Equity Fund IV Ky	2 369	3 841
Duke Street Capital VI LP	673	673
The Triton Fund II L.P.	797	797
The Triton Fund III L.P.	3 960	5 616
Permira Europe IV LP2	449	477
Fennia Avainrahasto Ky	1 762	1 762
Selected Private Equity Funds I Ky	925	2 434
Partners Group European Buyout	1 906	2 216
Partners Group European Mezzanine	1 698	1 698
Selected Mezzanine Funds I Ky	853	1 531
Euro Choice IV GB Limited	1 808	4 119
Juuri Rahasto I Ky	2 639	2 639
Korona Fund III Ky	754	754
Övriga	127 159	154 241
	874 204	937 725

13. Förändringar i immateriella och materiella tillgångar

1 000 €	Övriga utgifter med lång verkningstid	Förskotts- betalningar	Maskiner och inventarier	Sammanlagt
Anskaffningsutgift 1.1.2017	101 200	13 865	19 278	134 344
Helt avskrivna under föregående år	-401		-793	-1 195
Ökningar	12 798	11 199	5 022	29 019
Minskningar	-	-13 270	-1 889	-15 158
Anskaffningsutgift 31.12.2017	113 596	11 795	21 619	147 010
Akkumulerade avskrivningar 1.1.2017	-41 314		-13 573	-54 887
Helt avskrivna under föregående år	401		793	1 195
Akkumulerade avskrivningar av minskningar och överföringar	-		1 130	1 130
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-10 472		-2 009	-12 482
Akkumulerade avskrivningar 31.12.2017	-51 385		-13 659	-65 044
Nedskrivningar 1.1.2017	-5 539			-5 539
Nedskrivningar under räkenskapsperioden	-13 132			-13 132
Nedskrivningar 31.12.2017	-18 671			-18 671
Bokföringsvärde 31.12.2017	43 541	11 795	7 960	63 295

14. Skulder

1 000 €	2017	2016
Övriga skulder		
Till företag inom samma koncern	524	543

15. Eget kapital

1 000 €	2017
Bundet	
Grundfond 1.1/31.12	7 703
Uppskrivningsfond 1.1/31.12	885
Hämeenkatu 4, försäljning som apport	-301
Uppskrivningsfond 31.12	583
Bundet sammanlagt	8 286
Fritt	
Säkerhetsfond 1.1	264 291
Återföring av fonderad uppskrivningsfond	
Överföring från föregående räkenskapsperiods vinst	-12 494
Säkerhetsfond 31.12	251 798
Styrelsens dispositionsmedel 1.1/31.12	59
Vinst från föregående räkenskapsperioder	-
Vinst från föregående räkenskapsperiod	-12 494
Överföring till säkerhetsfond	12 494
Vinst från föregående räkenskapsperioder	-
Räkenskapsperiodens vinst	26 376
Fritt sammanlagt	278 233
Eget kapital sammanlagt	286 519
Specifikation av uppskrivningsfonden 31.12.2016	
Uppskrivningar av placeringstillgångar	337
Uppskrivningar av anläggningstillgångar	246
	583
Kalkyl över utdelningsbara medel 31.12.2016	
Räkenskapsperiodens förlust	26 376
Säkerhetsfond	251 798
Styrelsens disponibla medel	59
	278 233

16. Säkerhet och ansvarsförbindelser

1 000 €	2017	2016
Ställts för egen del		
Ansvar på grund av derivatkontrakt		
Icke-skyddande		
Valutaderivat		
Termins- och futurkontrakt		
Öppna		
Värdet på underliggande tillgångar	232 889	170 692
Verkligt värde	2 177	-4 572
Resultatet från stängda och förfallna icke-skyddande derivat har bokförts till fullt belopp via resultaträkningen.		
Realiserat resultat från stängda och förfallna skyddande derivat periodiseras i resultatet enligt löptiden för det ursprungliga derivatkontraktet.		
Nettoresultatet för stängda räntederivat för den avslutade räkenskapsperioden var -2 302 644,48 euro varav 77 367,91 euro periodiserats till räkenskapsperioden.		
Under tidigare räkenskapsperioder har 458 721,60 euro från resultatet för stängda räntederivat periodiserats till räkenskapsperioden som förlust.		
Negativa värderingsdifferenser för icke-skyddande derivatkontrakt behandlas i bokföringen som kostnad.		
Värdepapper som ställts som säkerhet för derivathandeln		
Leasing- och hyresansvar	6 776	8 380
Övriga ansvarsförbindelser		
Med anknytning till gruppregistrering för mervärdesskatt är bolaget tillsammans med övriga medlemmar i den skattskyldiga gruppen i Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennia gemensamt ansvarigt för de mervärdesskatter som gruppen ska redovisa.		
Företag inom samma koncern		
Övriga företag	174	257
Fastighetsinvesteringarnas kontrollansvar enligt 120 § i lagen om mervärdesskatt	51	173
Placeringsförbindelser	11	22
Förbindelser om teckning av andelar i kapitalfonder		
	40 895	52 251

17. Lån till närståendekrets och transaktioner mellan närstående

Bolaget har beviljat 3 132 575,40 euro i penninglån till bolagets närståendekrets.

Bolaget har inga åtaganden eller ansvarsförbindelser till bolagets närståendekrets.

Bolaget har inga transaktioner mellan närstående som skulle ha gjorts i enlighet med andra än ordinarie handelsvillkor.

Noter om koncernen

En kopia av Fennias koncernbokslut finns tillgängligt på bolagets huvudkontor på Kyllikkiporten 2 i Helsingfors.

Koncernresultatanalys (mn €)

	2013	2014	2015	2016	2017
Skadeförsäkring					
Premieintäkter	390	418	417	412	396
Ersättningskostnader	-326	-329	-329	-326	-295
Driftskostnader	-95	-99	-95	-103	-100
Övriga försäkringstekniska intäkter och kostnader	-	-	-	-	-
Försäkringstekniskt bidrag före förändring i utjämningsbeloppet	-31	-10	-7	-17	1
Intäkter av och kostnader för placeringsverksamheten samt uppskrivningar	52	83	90	17	59
Övriga intäkter och kostnader	2	1	1	1	0
Andel av intresseföretagens vinster/förluster	0	-1	0	0	0
Rörelsevinst/-förlust	22	73	84	1	61
Förändring i utjämningsbeloppet	-17	-44	-44	-13	-30
Skadeförsäkringens vinst/förlust före bokslutsdispositioner och skatter	5	30	40	-12	31
Livförsäkring					
Premieinkomst	94	151	199	206	166
Intäkter av och kostnader för placeringsverksamheten samt uppskrivningar och korrigeringar av dessa	88	63	122	89	69
Utbetalda ersättningar	-84	-77	-83	-90	-104
Förändring i ansvarsskulden före extra förmåner och förändring i utjämningsbeloppet	-84	-117	-221	-180	-95
Driftskostnader	-10	-12	-13	-14	-15
Övriga försäkringstekniska intäkter	-	-	-	-	-
Försäkringstekniskt resultat före extra förmåner och förändring i utjämningsbeloppet	3	9	3	10	20
Övriga intäkter och kostnader	-1	0	0	1	0
Rörelsevinst	2	9	3	11	21
Förändring i utjämningsbeloppet	-1	-1	9	0	0
Extra förmåner	6	-1	-5	-2	-4
Livförsäkringens vinst före bokslutsdispositioner och skatter	7	7	6	9	16
Vinst/förlust före bokslutsdispositioner och skatter	12	37	46	-3	47
Inkomstskatter och övriga direkta skatter	-1	-9	-8	0	-6
Minoritetsandelar	0	0	0	0	0
Koncernens vinst/förlust under räkenskapsperioden	10	27	37	-4	40

Nyckeltal

		2013	2014	2015	2016	2017
Nyckeltal för koncernen						
Omsättning	mn €	636	728	840	737	704
Premieinkomst	mn €	498	583	629	624	560
Rörelsevinst/-förlust	mn €	24	82	87	11	82
Vinst/förlust före extraordinära poster, reserver och skatter	mn €	12	37	46	-3	47
Totalresultat	mn €	30	109	12	47	113
Antal anställda i genomsnitt		1 262	1 263	1 157	1 044	1 012
Nyckeltal för skadeförsäkringen						
Premieinkomst	mn €	403	430	429	417	394
Skadekvot i procent	%	83,7	78,6	78,8	79,1	74,3
Skadekvot i procent utan beräkningsräntekostnad	%	80,1	75,5	75,6	75,8	71,3
Driftskostnadsprocent	%	24,3	23,8	22,9	25,1	25,3
Totalkostnadsprocent	%	108,0	102,4	101,7	104,1	99,7
Totalkostnadsprocent utan beräkningsräntekostnad	%	104,4	99,3	98,5	100,9	96,6
Rörelsevinst/-förlust	mn €	22	73	84	1	61
Totalresultat	mn €	34	80	52	26	81
Avkastning på totalkapitalet	%	3,1	5,6	3,7	2,1	4,9
Nettointäkter av placeringsverksamheten enligt verkliga värden	mn €	65	89	59	42	79
Avkastning på sysselsatt kapital	%	5,2	6,2	3,9	2,7	4,7
Antal anställda i genomsnitt		1 067	1 077	1 043	935	892
Nyckeltal för livförsäkringen						
Premieinkomst	mn €	94	153	200	207	167
Omkostnadsprocent av belastningsinkomsten	%	114,5	120,4	112,0	103,9	103,6
Rörelsevinst/-förlust	mn €	2	9	3	11	21
Totalresultat	mn €	1	30	-38	14	31
Avkastning på totalkapitalet	%	5,6	7,8	5,5	5,1	4,5
Nettointäkter av placeringsverksamheten enligt verkliga värden	mn €	33	50	35	30	25
Avkastning på sysselsatt kapital	%	5,2	7,4	5,0	4,3	3,3
Antal anställda i genomsnitt		50	50	54	53	52

* Nyckeltal enligt koncernbokslutet

Placeringsfördelning (verkliga värden)

	Grundfördelning				Riskfördelning ⁸		2016	2015	2014	2013
	31.12.2017		31.12.2016		31.12.2017					
	mn euro	%	mn euro	%	mn euro	% ¹⁰	% ¹⁰	% ¹⁰	% ¹⁰	% ¹⁰
Ränteplaceringar sammanlagt	847,4	49,7	833,4	51,5	847,4	49,7	51,5	55,9	53,6	51,0
Lånefordringar ¹	72,2	4,2	59,6	3,7	72,2	4,2	3,7	2,4	2,4	3,0
Masskuldebrevslån	481,6	28,2	462,9	28,6	481,6	28,2	28,6	29,9	43,9	37,6
Övriga finansmarknadsinstrument och depositioner ^{1 2}	293,6	17,2	310,9	19,2	293,6	17,2	19,2	23,7	7,3	10,4
Aktieplaceringar sammanlagt	410,2	24,0	339,0	21,0	410,2	24,0	21,0	20,1	21,7	23,2
Noterade aktier ³	314,7	18,4	241,0	14,9	314,7	18,4	14,9	12,7	13,6	14,9
Kapitalplaceringar ⁴	29,9	1,8	31,0	1,9	29,9	1,8	1,9	2,1	2,4	2,5
Onoterade aktier ⁵	65,6	3,8	67,0	4,1	65,6	3,8	4,1	5,4	5,8	5,8
Fastighetsplaceringar sammanlagt	433,0	25,4	437,1	27,0	433,0	25,4	27,0	23,1	23,7	24,6
Direkta fastighetsplaceringar	377,3	22,1	346,6	21,4	377,3	22,1	21,4	19,6	20,1	21,3
Fastighetsinvesteringssonder och kollektiva investeringar	55,6	3,3	90,5	5,6	55,6	3,3	5,6	3,5	3,6	3,3
Övriga placeringar	15,4	0,9	13,0	0,8	15,4	0,9	0,8	0,9	0,8	0,9
Hedgefondplaceringar ⁶	13,2	0,8	13,0	0,8	13,2	0,8	0,8	0,9	0,7	0,8
Råvaroplaceringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga placeringar ⁷	2,2	0,1	0,0	0,0	2,2	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1
Placeringar sammanlagt	1 706,0	100,0	1 622,5	100,3	1 706,0	100,0	100,3	100,0	99,8	99,6
Inverkan av derivat ⁸	-				-		-0,3	-0,3	0,0	0,2
Placeringar enligt verkligt värde sammanlagt	1 706,0	100,0	1 617,9	100,0	1 706,0	100,0	100,0	1561,3	100,0	100,0
Modifierad duration för masskuldebrevsportföljen	1,90									

1) Inklusive upplupna räntor.

2) Inklusive pengar och bankfordringar samt köpeskillingsfordringar och -skulder.

3) Inklusive blandfonder om de inte kan hänföras till andra poster.

4) Inklusive kapitalfonder och mezzanine-fonder samt placeringar i infrastruktur.

5) Inklusive onoterade fastighetsinvesteringssonder.

6) Inklusive hedgefondandelar av olika slag oberoende av fondens strategi.

7) Inklusive poster som inte kan hänföras till andra placeringsslag.

8) Riskfördelningen kan förevisas för jämförelseperioder allteftersom uppgifter samlas in (inte retroaktivt).

Om siffrorna förevisas för jämförelseperioder och perioderna inte helt är jämförbara, ska detta uppges.

9) Inklusive inverkan av derivat på differensen mellan risk- och grundfördelningen. Inverkan av derivat kan vara +/- . Efter justeringen av differensen stämmer slutbeloppet för riskfördelningen samman med grundfördelningen.

10) Proportionell andel beräknas genom att som divisor använda slutsumman från raden "Placeringar enligt verkligt värde sammanlagt".

Nettointäkter av placeringsverksamheten på sysselsatt kapital

	Nettointäkter av placeringsverksamheten enligt marknadsvärde ⁸		Avkastning i % på sysselsatt kapital				
	2017	2017	2017	2016	2015	2014	2013
Intäkt €/avkastning % på sysselsatt kapital	mn euro	mn euro	%	%	%	%	%
Ränteplaceringar sammanlagt	0,5	876,0	0,1	2,5	0,8	4,3	-0,1
Lånefordringar ¹	1,7	63,9	2,7	-1,1	6,4	-7,0	1,3
Masskuldebrevslån	-0,3	570,0	-0,1	4,0	-0,3	5,2	-0,4
Övriga finansmarknadsinstrument och depositioner ^{1 2}	-0,9	242,1	-0,4	0,3	2,4	2,9	0,8
Aktieplaceringar sammanlagt	33,1	357,2	9,3	2,7	12,9	9,1	14,4
Noterade aktier ³	25,7	264,2	9,7	7,0	19,6	12,4	17,2
Kapitalplaceringar ⁴	6,8	27,9	24,4	12,3	12,5	11,2	5,2
Onoterade aktier ⁵	0,6	65,1	1,0	-11,9	2,5	0,7	10,1
Fastighetsplaceringar sammanlagt	27,5	450,3	6,1	6,2	6,3	9,0	9,2
Direkta fastighetsplaceringar	25,2	359,0	7,0	6,0	6,2	8,8	10,6
Fastighetsinvesteringar och kollektiva investeringar	2,3	91,3	2,5	6,8	6,8	10,0	-2,6
Övriga placeringar	21,7	2,4	921,3	-51,0	2,3	10,1	20,8
Hedgefondplaceringar ⁶	0,2	13,0	1,6	-4,7	4,5	8,6	3,3
Råvaruplaceringar	0,0	0,0					
Övriga placeringar ⁷	21,5	-10,6	-202,3	143,5			
Placeringar sammanlagt	82,8	1685,9	4,9	3,1	4,1	6,4	5,4
Icke hänförliga intäkter, kostnader och driftskostnader	-3,9						
Nettointäkter av placeringsverksamheten enligt verkliga värden	78,9	1685,9	4,7	2,7	3,9	6,2	5,2

1) Inklusive upplupna räntor.

2) Inklusive pengar och bankfordringar samt köpeskillingsfordringar och -skulder.

3) Inklusive blandfonder om de inte kan hänföras till andra poster.

4) Inklusive kapitalfonder och mezzanine-fonder samt placeringar i infrastruktur.

5) Inklusive onoterade fastighetsinvesteringarbolag.

6) Inklusive hedgefondandelar av olika slag oberoende av fondens strategi.

7) Inklusive poster som inte kan hänföras till andra placeringsslag.

8) Förändring i marknadsvärdena under rapporteringsperiodens början och slut – kassaflöden under perioden.

Med kassaflöde avses differensen mellan försäljning/intäkter och köp/kostnader.

9) Sysselsatt kapital = Marknadsvärdet i början av rapporteringsperioden + dagligen/månatligen tidsavvägda kassaflöden.

Formler för beräkning av nyckeltal

ALLMÄNNA NYCKELTAL

Omsättning =

Omsättning – skadeförsäkring

- + premieintäkter före återförsäkrares andel
- + nettointäkter av placeringsverksamheten i resultaträkningen
- + övriga intäkter

Omsättning – livförsäkring

- + premieinkomst före återförsäkrares andel
- + nettointäkter av placeringsverksamheten i resultaträkningen
- + övriga intäkter

Totalresultat = rörelsevinst (förlust) +/- förändring i värderingsdifferenser utanför balansräkningen

Avkastning på totalt kapital enligt verkligt värde (%) =

- +/- rörelsevinst eller förlust
- + finansiella kostnader
- + beräkningsräntekostnad
- +/- förändring i placeringarnas värderingsdifferenser
- + balansomslutning
- ansvarsskuld för fondförsäkringar
- +/- placeringarnas värderingsdifferenser

Divisorn vid beräkning av nyckeltalen beräknas som medeltal av värdena enligt balansräkningarna för räkenskapsperioden och föregående räkenskapsperiod.

I livförsäkringen avses med beräkningsräntekostnad den beräkningsränta som gottskrivs försäkringarna under året utökad/reducerad med eventuella ändringar i ansvarsskulden för räntekomplettering.

I skadeförsäkringen avses med beräkningsräntekostnad den inverkan upplösningen av det diskonterade ersättningsansvaret har på bolagets skadekostnad när bolaget diskonterar pensioner som är i kapitalform. Beräkningsräntekostnaden beräknas genom att multiplicera det diskonterade ersättningsansvaret vid årets början med den beräkningsränta som användes vid utgången av föregående år.

Placeringsverksamhetens nettointäkter på sysselsatt kapital enligt verkligt värde (%)

Placeringsverksamhetens nettointäkter enligt verkligt värde i relation till sysselsatt kapital beräknas per placeringsslag och på placeringarnas totalbelopp med beaktande av kassaflödena under perioden.

Antal anställda i genomsnitt = Nyckeltalet beräknas som ett medeltal av antalet anställda i slutet av varje kalendermånad.

SKADEFÖRSÄKRING

Premieinkomst = premieinkomst före återförsäkrares andel.

Skadekvot % =

$$\frac{\text{ersättningskostnader}}{\text{premieintäkter}}$$

Skadekvot (utan beräkningsräntekostnad) % =

$$\frac{\text{ersättningskostnader (utan beräkningsräntekostnad)}}{\text{premieintäkter}}$$

Driftskostnadsprocent % =

$$\frac{\text{driftskostnader}}{\text{premieintäkter}}$$

Nyckeltalen beräknas efter återförsäkrares andel.

Totalkostnadsprocent % = skadekvot + driftskostnadsprocent

Totalkostnadsprocent (utan beräkningsräntekostnad) % =
skadekvot (utan beräkningsräntekostnad) + driftskostnadsprocent

LIVFÖRSÄKRING

Premieinkomst = premieinkomst före återförsäkrares andel.

Omkostnadsprocent (% av belastningsinkomsten) =
+ driftskostnader före förändringen i aktiverade anskaffningsutgifter för försäkringar
+ kostnader för ersättningshandläggning
belastningsinkomst

Risker och risk- och solvenshantering

1 Allmänt om risk- och solvenshantering

Ramen för risk- och solvenshanteringen i Fenniakoncernen, som består av Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennia (nedan Fennia) och av dotterbolagen Försäkringsaktiebolaget Fennia Liv (nedan Fennia Liv) och Fennia Kapitalförvaltning Ab (nedan Fennia Kapitalförvaltning), beskrivs i principdokumenten som fastställts av koncernbolagens styrelser. Det väsentligaste av dessa dokument är principerna för risk- och solvenshantering där man beskriver de allmänna principerna för både risk- och solvenshanteringen i koncernen.

I Fenniakoncernen avses med riskhantering koordinerade strategier, processer, principer och åtgärder med vilka man identifierar, mäter, följer upp, hanterar och rapporterar de risker som gäller koncernen och koncernbolagen. Med solvenshantering avses strategier, processer, principer och åtgärder med vilka man styr och fastställer koncernbolagens och koncernens risktäckningskapacitet, riskvillighet och risktolerans samt de väsentligaste riskbegränsningarna.

2 Organisering av risk- och solvenshantering

Fennias styrelse i egenskap av styrelse för koncernens moderbolag är dess högsta beslutande organ och ansvarar för risk- och solvenshanteringen och att den ska passa ihop med koncernens administrationssystem. Fennias styrelse ansvarar för att särdragen hos bolagen som hör till koncernen och koncernens interna förbindelser (bl.a. interna transaktioner, dubbla kapital, flyttbarhet av kapital och användning av kapital i allmänhet) beaktas på ett ändamålsenligt sätt.

Fennia Livs styrelse ansvarar för att bolaget konsekvent följer koncernens principer för risk- och solvenshantering. Till dess ansvar hör att se till att bolaget har ett tillräckligt administrationssystem när det gäller verksamhetens kvalitet, omfattning och komplexitet inklusive intern kontroll och riskhanteringssystem.

Styrelsen för Fennia Kapitalförvaltning har som ansvar att se till att bolaget följer principerna för Fenniakoncernens riskhanteringssystem till den del särdragen hos bolagets verksamhet inte kräver att man avviker från dem.

På övriga koncernbolag följs Fenniakoncernens principer för risk- och solvenshantering i tillämpliga delar. Övriga koncernbolag är i huvudsak fastighetsbolag.

Koncernen har en ledningsgrupp för riskhantering för att bereda, styra, koordinera och informera om risk- och solvenshanteringsuppgifter. Gruppens ordförande är koncernens ekonomidirektör.

I Fennia Kapitalförvaltning behandlas liknande frågor av bolagets utvidgade ledningsgrupp. Dess ordförande är verkställande direktören för Fennia Kapitalförvaltning.

Styrmodellen för riskhanteringssystemet bygger på modellen med tre försvarslinjer:

1. Den första försvarslinjen, dvs. affärs- och stödfunktionerna, ansvarar främst för den dagliga riskhanteringen och riskrapporteringen enligt godkända principer.
2. Den andra försvarslinjen äger riskhanteringsramen och ansvarar bl.a. för rapporteringen om och tolkningen, utvecklingen och planeringen av risk- och solvenshanteringen samt stödjer, följer upp och bedömer implementeringen av den första försvarslinjens risk- och solvenshanteringsprocesser.
3. Den tredje försvarslinjen har som uppgift att säkerställa effekten och effektiviteten av den interna kontrollen och risk- och solvenshanteringen.

Ansvaret för risk- och solvenshanteringen i modellen med tre försvarslinjer fördelas mellan olika aktörer på följande sätt:

- Verkställande direktör

Verkställande direktören har, med stöd av den operativa ledningen, det allmänna ansvaret för att risk- och solvenshanteringen bereds och genomförs på ett ändamålsenligt sätt enligt styrelsens beslut.

- Affärs- och stödfunktioner

Varje affärs- och stödfunktion ansvarar främst för den dagliga riskhanteringen och riskrapporteringen enligt godkända principer, följer upp den totala riskprofilen för deras eget delområde (med stöd av den andra försvarslinjen) och ser till att

verksamheten inom det egna delområdet löper enligt koncernens dokumentation om risk- och solvenshantering.

- Aktuariefunktion

Försäkringsbolagets ansvariga aktuarie ansvarar för aktuariefunktionen och för att de försäkringsmatematiska metoder som används i prissättning och i beräkning av den försäkringstekniska ansvarsskulden är ändamålsenliga. Den ansvariga aktuarien fastställer även nivån på den försäkringstekniska ansvarsskulden. Aktuariefunktionen har en roll som aktör i både den första och den andra försvarslinjen. Aktuariefunktionen deltar i det effektiva genomförandet av riskhanteringsystemet, särskilt i skapandet av riskhanteringsmetoder, men också i genomförandet av bolagets egen risk- och solvensbedömning.

- Riskhantering

Riskhanteringsenheten bildar tillsammans med enheten Compliance och operativa risker riskhanteringsfunktionen. Riskhanteringsfunktionen har huvudansvar för den andra försvarslinjens uppgifter och ansvarar bl.a. för tolkningen, utvecklingen och planeringen av samt anvisningarna och metoderna för risk- och solvenshanteringen. Funktionen uppgift är att upprätthålla helhetsbilden av riskprofilen i koncernbolagen och koncernen och rapportera om den till bolagets ledning. Funktionen stödjer också styrelsens, den verkställande direktörens och affärs- och stödfunktionernas risk- och solvenshantering bl.a. genom att delta i utvecklingen av riskhanteringsystemet och bedöma dess funktion samt genom att upprätta analyser som stöd för beslut om riskposition.

- Compliance

Enheten Compliance och operativa risker, som hör till den andra försvarslinjen, ser till att reglering, finansbranschens självreglering och koncernens interna regler tillämpas i verksamheten, och att ändamålsenliga handlingssätt tillämpas i kundrelationer. Dess uppgift är också att identifiera och bedöma verkningar av bestämmelseändringar, risker förknippade med försummelse att följa bestämmelser och om de åtgärder som tagits för att förhindra och korrigera de eventuella brister som förekommit då man följt bestämmelser är tillräckliga. Vidare främjar enheten tillämpning av bestämmelser genom att ge förutseende rådgivning och genom att utveckla interna metoder med vilka man effektivt och ändamålsenligt kan övervaka att bestämmelser följs.

- Intern revision

Den interna revisionen stödjer koncernen att nå sina mål genom att erbjuda ett systematiskt tillvägagångssätt för att bedöma och utveckla effektiviteten av organisationens riskhanterings-, kontroll-, lednings- och administrationsprocesser.

Den interna revisionen har som uppgift att följa och bedöma tillräckligheten och effektiviteten av koncernens interna kontroll och annan administration bl.a. inom följande delområden:

- uppnående av bolagets strategi och mål
- omfattning och tillförlitlighet i solvenshanteringsprocessen
- riskhanteringsens effektivitet
- lönsamhet och ändamålsenlighet av resursanvändning
- tillämpning av lagar, bestämmelser, interna verksamhetsprinciper, planer och anvisningar
- riktighet, tillräcklighet och ändamålsenlighet av information
- trygghet av egendom.

Riskhanteringsenheten och enheten Compliance och operativa risker har integrerats i Fenniakoncernens organisation på ett sätt som säkrar operativ oavhängighet för deras arbete. De är fria från sådana influenser som skulle kunna äventyra ett objektivt, neutralt och oberoende utförande av uppgifterna. Den interna revisionen är i sin tur obunden av funktionerna inom den första och andra försvarslinjen.

3 Riskhantering

Med risk avses en osäker händelse och dess följd som kan utgöra ett hot eller en möjlighet för bolaget.

Koncernens riskhanteringsstrategier och -processer delas in i följande delområden:

1. Identifiering av risker

Affärs- och stödfunktionerna i den första försvarslinjen identifierar och bedömer både i samband med årsplaneringen och i den dagliga operativa verksamheten vilka risker som hotar verksamheten och målsättningarna.

2. Riskmätning

Vid riskmätningens processen bedöms såvitt det är möjligt hur allvarliga riskerna är och sambanden mellan dessa. Syftet med riskmätningen är att skapa jämförbara mätare för olika risker och förbättra jämförbarheten mellan riskerna. Det är nödvändigt att mäta och jämföra risker därför att man med hjälp av detta kan rikta riskhanteringsåtgärder mot risker som är av väsentlig betydelse för verksamheten. Vid riskmätning tillämpas i första hand en metod som bygger på den s.k. Value at Risk-metoden. Riskhanteringsfunktionen koordinerar mätningen av hur allvarliga risker är och sambanden mellan dem samt de metoder som används vid mätningen.

3. Riskuppföljning

I koncernen genomförs kvantitativ riskuppföljning, som består av olika riskindikatorer, och kvalitativ riskuppföljning, som bl.a. inkluderar uppföljning, bedömning och eventuell testning av planerade och fastställda hanteringsåtgärder. Den första försvarslinjen ser till att det finns en ändamålsenlig uppföljning av risker och att det för hanteringen av riskerna finns tillräcklig information om dessa. Den första försvarslinjen följer upp sina planerade och fastställda hanteringsåtgärder och bedömer deras effekt. Den andra försvarslinjen genomför självständig kvantitativ och kvalitativ riskuppföljning med vilken den stödjer den första försvarslinjens riskhanteringsarbete.

4. Riskhantering

Vid hanteringsprocessen prioriterar man risker och planerar hanteringsåtgärder med vilka man försöker kontrollera eller begränsa risker. Den första försvarslinjen genomför i egenskap av riskägare ändamålsenlig riskhantering och planerar hanteringsåtgärder. Den andra försvarslinjen stödjer, följer upp och bedömer den hantering som den första försvarslinjen genomför, men för att säkerställa sin självständighet deltar den inte i beslutfattandet av operativa beslut. Hanteringsmetoder som används inom olika riskområden beskrivs närmare i avsnitten 3.1–3.10.

5. Riskrapportering

I koncernen ska inträffade risker och deras effekter samt tillbud rapporteras enligt den överenskomna rapporteringsprocessen. Riskhanteringsenheten, enheten Compliance och operativa risker rapporterar regelbundet om risker till ledningsgruppen för riskhantering och till tillhörande styrelser.

De ovannämnda strategier och processer inom riskhantering tillämpas på samtliga följande riskområden inom den riskkarta som utarbetats för att underlätta riskhantering:

- försäkringsrisker
- finansmarknadsrisker
- motpartsrisker
- operativa risker
- Risker förknippade med kvantitativa metoder
- koncentrationsrisker
- likviditetsrisk
- strategiska risker
- ryktesrisk
- grupprisker.

3.1 Försäkringsrisker

Försäkringsrisker är förknippade med försäkringsbolagets basverksamhet dvs. försäkring.

De väsentligaste försäkringsriskerna är förknippade med riskurval, säljstyrning och riskprissättning, dvs. eventuell förlustrisk som följer av att kostnader för framtida försäkringsersättningar (inkl. driftskostnader) överskrider de försäkringspremier som fås av försäkringar. I försäkringsriskerna ingår även storskaderisker (t.ex. katastrofrisker) och återförsäkringssskyddets lämplighetsrisker.

Till försäkringsrisker hör även förlustrisk, som beror på en ogynnsam värdeförändring i den försäkringstekniska ansvarsskulden, dvs. reservrisk. Reservrisken är förknippad med de osäkra antaganden som används vid beräkning av ansvarsskulden och med beräknade ersättningsbelopp, driftskostnader och ogynnsamma avvikelse från faktiska kostnader i deras kassaflöden.

Till reservriskens försäkringstekniska riskfaktorer räknas bl.a. biometrisk risk (dödlighetsrisk, långlevnadsrisk, risk för arbetsoförmåga och motsvarande risker) och olika annullationsrisker, t.ex. återköpsrisk vid livförsäkring.

Till den försäkringstekniska ansvarsskulden hör också vissa finansmarknadsrisker som inflation och diskontoränta.

Försäkringsverksamheten baserar sig på tagande av försäkringsrisker, riskspridning inom försäkringsbeståndet och hantering av risker. De viktigaste hanteringsåtgärderna när det gäller hantering av premierisker är ändamålsenligt riskurval, prissättning och försäkringsvillkor samt anskaffning av återförsäkringsskydd.

Med riskurval ger man anvisningar för försäljningen och säkerställer försäkringsverksamhetens lönsamhet. Riskurval hanteras genom att man statistiskt undersöker tidigare skadefall, som även står som grund för prissättning. I instruktionerna för riskurval fastställs vilka risker man kan försäkra och hur stora försäkringsbelopp man accepterar.

Med prissättning av försäkringsrisker strävar man efter en riskmotsvarighet genom att sätta ett högre pris på en högre risk och vice versa. Utgångspunkten för prissättningen är uppgifternas riktighet och tillräcklighet samt att man känner till försäkringsobjektet tillräckligt bra. Endast på basis av detta kan man göra ändamålsenliga riskanalyser och besluta om premiens tillräckliga nivå.

Försäkringsvillkor har en avsevärd betydelse i att begränsa försäkringsrisker. I försäkringsvillkoren fastställer man bl.a. försäkringsavtalets omfattning och ersättningsbegränsningar. Vid hantering av försäkringsrisker är det viktigt att utesluta icke-önskvärda risker eller via avtal begränsa dem till en önskvärd nivå.

Vissa försäkringsgrenar inom skadeförsäkring, t.ex. lagstadgad olycksfallsförsäkring och trafikförsäkring, omfattas av speciallagstiftning där försäkringsskyddets omfattning fastställs, vilket förhindrar ändring av försäkringsvillkoren till denna del. Den lagstadgade olycksfallsförsäkringen och trafikförsäkringen omfattar också författningar som begränsar försäkringsbolagens ansvar. Inflationsrisker i samband med pensionsrelaterade ersättningar och långvariga ersättningsrisker förknippade med sjukvårdskostnader har överförts för att finansieras gemensamt av försäkringsbranschen via ett så kallat fördelningssystem.

Vid beräkning av ansvarsskulden tillämpas olika kvantitativa metoder, som har en central roll vid hantering av reservrisken. På reservriskens karaktär inverkar väsentligt utöver metoderna också tillräckligheten, kvaliteten och hanteringen av de uppgifter som används.

När det gäller livförsäkring begränsar lagstiftningen livförsäkringsbolagens rätt att höja premier eller ändra avtalsvillkor. Då påverkar avtalens längd reservriskens s.k. biometriskas riskers nivå. Om de gjorda antagandena visar sig vara otillräckliga och det inte går att ändra på premierna, ska ansvarsskulden kompletteras med ett belopp som motsvarar den förväntade förlusten.

Genom att teckna återförsäkringar hanterar man och garderar man sig mot omfattande skador och skadefall. Vid hantering av storskaderisker är det viktigt att strukturen av avgiven återförsäkring och den del av risker/skador som man själv ansvarar för dimensioneras till en lagom storlek gentemot solvens och försäkringsförpliktelser för att effektiv risköverföring ska realiseras.

Användning av återförsäkring är förknippad med underordnade risker som återförsäkringens tillgångs-, pris- och motpartsrisk. Återförsäkringsrisken och motpartsrisken som hör till den minskas i skadeförsäkringsverksamhet, så att endast ett bolag med tillräckligt hög solvensklassificering godkänns som återförsäkrare. Dessutom ställs begränsningar för hur stora andelar en enskild återförsäkrare kan ha i återförsäkringsprogrammet. Användning av avgiven återförsäkring inom livförsäkringsverksamhet är liten och koncentrerar sig därför på ett antal motparter.

Kvantitativa uppgifter om riskparametrar i skadeförsäkringens ansvarsskuld i bokslutet

	Förändringens inverkan på Fennias försäkringstekniska ansvarsskuld utan utjämningsbelopp	
Diskontoränta	Minskar med 0,1 %-enheter	-12 mn €
Inflationsrisk	Ökar 1 %	-6 mn €
Dödlighet	Medellivslängden ökar med 1 år	-13 mn €

3.2 Finansmarknadsrisker

Med finansmarknadsrisker avses förlustrisker som direkt eller indirekt beror på ändringar i finansmarknadens variabler, t.ex. fluktuationer i räntor, aktier, fastigheter, valutakurser och kreditmarginaler, värdenivåer och volatiliteter.

Placeringsverksamhet och dess hantering har en särställning när det gäller hantering av finansmarknadsrisker. De väsentligaste riskerna är förknippade med placeringarnas värdeminskningar och placeringarnas oförenlighet med karaktären hos den försäkringstekniska ansvarsskulden (s.k. ALM-risk).

De väsentligaste metoderna för hantering av finansmarknadsrisker är ändamålsenligt val av placeringsinstrument och

diversifiering av placeringar samt riskbegränsning. För att begränsa risker kan man också använda derivatkontrakt.

Utgångspunkten för hantering av finansmarknadsrisker är att tillgångarna placeras i sådan egendom och i sådana instrument vars risker kan identifieras, mätas, följas upp, hanteras och rapporteras. Dessutom riktas på nya tillgångsposter och placeringsinstrument innan de skaffas åtgärder med vilka man säkerställer hantering av nya tillgångsposter eller placeringsinstrument och deras ändamålsenlighet för affärsverksamhet och riskhantering.

Genom att diversifiera placeringarna tillräckligt strävar man efter optimal diversifieringsnytta, riskkorrigerad avkastning och förenlighet med tillgångar och skulder.

Den centrala hanteringsmetoden för finansmarknadsrisker är användning av riskbudgetering vid solvenshantering. Med allokeringsbegränsningar säkerställer man att placeringstillgångarna är tillräckligt diversifierade i olika tillgångsslag. Dessutom fastställs detaljerade begränsningar, med vilka man säkerställer att diversifieringen även inom tillgångsslagen är tillräcklig.

Kvantitativa uppgifter om riskparametrar i Fennias placeringsportfölj

	Förändringens inverkan på Fennias tillgångar	
Ränteplaceringar	Räntenivå +1 %-enheter	-20 mn €
Aktieplaceringar	Värdeförändring -20 %	-75 mn €
Fastighetsplaceringar	Värdeförändring -10 %	-43 mn €

Kvantitativa uppgifter om riskparametrar i Fennia Livs placeringsportfölj

	Förändringens inverkan på Fennia Livs tillgångar	
Ränteplaceringar	Räntenivå +1 %-enheter	-32 mn €
Aktieplaceringar	Värdeförändring -20 %	-24 mn €
Fastighetsplaceringar	Värdeförändring -10 %	-11 mn €

3.3 Motpartsrisiker

Med motpartsrisiker tar man hänsyn till eventuella förluster till följd av oväntad insolvens hos försäkringsbolagens motparter.

På samma sätt som vid hantering av finansmarknadsrisker är utgångspunkten för hantering av motpartsrisiker att motparter och risker förknippade med dem kan identifieras, mätas, följas upp, hanteras och rapporteras.

Motpartsrisiker uppstår främst (räntemarginalrisken behandlas som finansmarknadsrisk)

- till följd av motparterna i derivatkontrakten, varvid endast avtalens eventuellt positiva marknadsvärde är utsatt för risker
- till följd av återförsäkringsfordringar och återförsäkringars andel av ersättningsansvar
- till följd av fordringar på försäkringskunder
- till följd av kundfinansiering.

Vid hantering av motpartsrisiker i fråga om derivatkontrakt bedöms motpartsrisken innan man sluter avtal med derivatmotparten. Vid bedömning av kreditvärdighet hos emittenter och motparter tar man främst hjälp av klassifikationer fastställda av ratinginstitut. En miniminivå har fastställts för kreditvärdigheten och begränsningar för ansvarets maximinivåer per motpart för att begränsa motpartsrisken.

Vid hantering av återförsäkringsverksamhetens motpartsrisiker har krav ställts bl.a. på återförsäkrarnas kreditvärdighetsklasser och på ansvarets maxbelopp per återförsäkrare för att begränsa motpartsrisken. Klassificeringar av ratinginstitut används som stöd för att bedöma återförsäkrarnas kreditvärdighet på motsvarande sätt som vid motpartsrisiker i fråga om derivatkontrakt.

Motpartsrisiker uppstår även till följd av fordringar på försäkringskunder. Motpartsrisken som uppstår till följd av premiefordringar på kunder är i allmänhet liten, eftersom obetalda premier leder till att försäkringsskyddet upphör eller minskas.

Målet med hanteringen av kundfinansieringens motpartsrisiker är att begränsa motpartsriskers negativa resultateffekter, som uppstår till följd av kundansvar och övriga ansvar, till en godtagbar nivå. Kreditprocessen har en central roll i hantering av dessa motpartsrisiker. Vid hantering av kreditprocesser betonas säkerställandet av motpartens pålitlighet genom att bedöma riskerna och således klassificera motparten enligt en internt utvecklad modell. Kundfinansieringens motpartsrisiker minskas genom att fastställa kundspecifika garanti- och konvenantvillkor.

3.4 Operativa risker

I Fenniakoncernen avses med operativa risker risker som uppstår till följd av

- otillräckliga eller misslyckade interna processer
- personalen
- system
- externa faktorer.

I operativa risker ingår juridiska risker. Risker som beror på strategiska beslut har avgränsats från de operativa riskerna.

Syftet med Fennias operativa riskhantering är att

- på ett kostnadseffektivt sätt minimera sannolikheten att riskerna realiserar samt att bevaka konsekvenserna av realiserade risker, det vill säga minimera förlusterna
- bistå affärs- och stödfunktionerna i att uppnå sina mål
- för sin del säkra att koncernens verksamhet uppfyller de krav som ställs av myndigheterna och i lagstiftningen.

Hantering av operativa risker är en del av ledningen av affärs- och stödfunktionerna. En noggrant genomförd hantering av operativa risker stödjer utvecklingen av verksamheten och allokeringen av resurser och utvecklingsinsatser.

Grunden för hantering av operativa risker utgörs av identifiering av operativa risker och insamling av uppgifter om dessa från olika källor som bl.a. är regelbundna riskkartläggningar av affärs- och stödfunktionerna, interna evenemangs- och förlustuppgifter och kontroller av den interna revisionen. Insamlade uppgifter används i senare skeden av processen vid riskbedömningar och analyser om koncernens eller dess delars riskposition.

Utifrån de uppgifter som samlats från olika källor gör enheten Compliance och operativa risker en helhetsbedömning om koncernbolagens och koncernens operativa risker med hänsyn till förhållandena mellan riskerna. Enheten Compliance och operativa risker följer upp hela koncernens riskprofil och rapporterar till den operativa ledningen och styrelsen.

De operativa riskerna delas i Fenniakoncernen in i följande riskklasser:

- interna oegentligheter
- risker förknippade med personal
- juridiska risker
- risker förknippade med data-, telekommunikations- och kommunikationssystem
- risker förknippade med försäljning och kunder
- risker förknippade med processer
- risker förknippade med utomståendes verksamhet.

För de mest centrala affärs- och stödfunktionerna har dessutom beredskaps- och kontinuitetsplaner gjorts upp enligt vilka nyckelfunktionerna kan fullföljas i eventuella störningssituationer.

3.5 Risker förknippade med kvantitativa metoder

Med kvantitativa metoder avses skapande av numeriska bedömningar genom att tillämpa statistiska, ekonomiska och matematiska teorier och metoder eller andra finansieringsteorier och -metoder. Till kvantitativa metoder räknas även metoder där man strävar efter ett numeriskt slutresultat och som helt eller delvis bygger på subjektiv expertbedömning.

En kvantitativ metod kan vara felaktig och/eller vilseledande och leda till opålitlig rapportering och till fel slutsatser och på så sätt till felaktiga åtgärder av ledningen.

Risker förknippade med kvantitativa metoder hör till operativa risker, men på grund av deras speciella karaktär och deras betydelse samt för att underlätta hantering av dessa identifieras, mäts, följs upp, hanteras och rapporteras deras risker som eget riskområde.

Vid hantering av risker förknippade med kvantitativa metoder fokuserar man på risker som är förknippade med

- matematisk teori
- uppgifternas kvalitet
- estimering och parametrisering
- dokumentering
- validering
- personal

- informationssystem
- processer.

Vid hantering av risker förknippade med kvantitativa metoder är effektivt ifrågasättande av metoder och processer en styrande princip. Detta betyder att en obunden och sakkunnig aktör, riskhanteringsfunktionen eller en utomstående expert kritiskt analyserar och bedömer metoder och processer.

Hantering bygger på att varje metods uppbyggnad, matematiska teori och logik har dokumenterats väl och att metoden så väl som möjligt kan backas upp med vetenskapliga undersökningar och/eller bästa praxis inom försäkringsbranschen. För att man ska kunna identifiera metodens styrka och svaghet är det viktigt att matematiska förenklingar, numeriska metoder, approximationer och användning av subjektiva expertbedömningar utreds och dokumenteras tillräckligt nogga. Ägaren och utvecklarna av metoden ska se till att metodens olika delområden fungerar på ett önskvärt sätt, att de passar för det ändamål de är avsedda för och att metoden är matematiskt korrekt och att de estimerade parametrarna är statistiskt pålitliga.

Hantering av uppgifternas kvalitet är lika viktigt som hantering av metodens struktur, teori och logik. Tillförlitlighet kan uppnås endast med högklassiga uppgifter.

Validering av kvantitativa metoder omfattar processer och strategier med vilkas hjälp man strävar efter att bekräfta att metoden är ändamålsenlig och tillförlitlig samt att den fungerar på ett önskvärt sätt. Med hjälp av valideringen identifierar man eventuella svagheter och begränsningar hos metoden och problem som rör dess användning, och dessutom så kan man bedöma och hantera deras effekter.

3.6 Koncentrationsrisker

Med koncentrationsrisker avses riskkoncentrationer av olika slag som inbegriper förluster som kan vara så omfattande att de äventyrar försäkringsbolagets solvens eller ekonomiska ställning. Koncentrationsrisker uppstår oftast vid placeringsverksamhet, men de kan också uppstå vid försäkringsverksamhet och som kombinationer av dessa två.

Hantering av placeringsverksamheten, finansmarknads- och motpartsrisker bygger på spridning, varvid betydande koncentrationsrisker i princip inte uppstår. Så kallade strategiska äganden utgör undantag, utifrån vilka rätt betydande koncentrationsrisker kan uppstå. Som strategiska äganden betraktas äganden i dotterbolag som hör till koncernen.

Försäkringsverksamheten baserar sig på riskspridning inom försäkringsbeståndet, så att påverkningar av ett enskilt försäkringsobjekt med eget ansvar kan begränsas. Denna risk hanteras bl.a. med anvisningar för riskurval och med återförsäkring.

Särskilt vid placeringsverksamhetens kundfinansiering bedöms placerings- och försäkringsverksamheten övergripande innan kredit beviljas för att bedöma samriskkoncentrationer.

3.7 Likviditetsrisk

Med likviditetsrisk avses risken att inte kunna utföra framtida betalningsskyldigheter eller att dessa kan utföras endast genom speciella åtgärder.

Likviditetsrisken delas in i kortsiktiga och långsiktiga risker. Kortsiktiga likviditetsrisker är risker som är förknippade med kassaflöden av tillgångar och skulder med en löptid på mindre än 4 månader (s.k. kassahanteringsrisker). Med långsiktiga likviditetsrisker avses förenlighetsrisker förknippade med kassaflöden av tillgångar och skulder flera år, till och med decennier framåt.

Kortsiktiga likviditetsrisker hanteras genom att upprätthålla tillräcklig likviditetsreserv och genom likviditetsplanering. Likviditetsreserven styrs bl.a. av följande principer:

- en minimallokering införs för penningmarknadsplaceringar
- aktie- och ränteplaceringar ska kunna omsättas i pengar
- penningmarknadsplaceringar sprids och för dem införs motpartslimiter
- antalet illikvida placeringar begränsas i hela placeringsportföljen
- likviditetsvillkor införs vid behov för betydande återförsäkringsavtal.

Vid planering av likviditet skapas dagspecifika prognoser för utgående betalningar för de fyra följande månaderna. Syftet med hanteringen av kortsiktiga likviditetsrisker är att andra placeringar än penningmarknadsplaceringar inte behöver realiseras, och att kapitalförvaltarens kortsiktiga likviditetsreserver eller placeringar inte behöver användas eller realiseras.

Den långsiktiga likviditetsrisken följs upp och rapporteras som egen risk, men den hanteras inte som separat risk utan som en del av hantering av ränterisken.

3.8 Strategiska risker

Med strategiska risker avses risker som är förknippade med försäkringsbolagets strategi och som beror på felaktiga affärsbeslut, felaktig eller misslyckad genomföring av affärsbeslut eller oförmåga att anpassa affärsverksamheten till förändringar i omgivningen eller enligt det eftersträlvade läget.

Med strategi avses ett flertal långsiktiga planer eller åtgärder med vilkas hjälp försäkringsbolaget förflyttas från det nuvarande läget till ett önskat framtida läge.

De strategiska riskerna har flera olika dimensioner, och de har delats in i följande grupper:

- Strategiska makrorisker som är förknippade med t.ex. trendförändringar i befolkningen, den sociala tryggheten och kulturen, reglering, förändringar i myndighetstillsynen och politiken eller trendförändringar i klimatet och geopolitiken.
- Branschspecifika strategiska risker som är förknippade med förändringar i konkurrensen inom försäkrings- och finansbranschen och med efterfrågan hos försäkringstagare eller investerare.
- Strategiska risker förknippade med den interna verksamheten, vilka t.ex. kan vara risker förknippade med utvidgning eller den interna utvecklingen eller risker förknippade med tillgänglighet av extra kapitalisering.

Utgångspunkten för hanteringen av strategiska risker är att identifiera koncernens och varje koncernbolags strategiska risker och iakttä olik svaga signaler samt att bedöma hur olika evenemang, trender och scenarier påverkar affärsverksamhetens hållbarhet och utvecklingen av solvensställningen på både kort och lång sikt.

3.9 Ryktesrisk

Med ryktesrisk avses risken för att den offentliga bilden av Fenniakoncernen eller ett enskilt bolag som hör till koncernen skadas. Ryktesrisken kan uppstå även till följd av samarbetspartner, om deras värden och/eller verksamhetsprinciper avviker från Fenniakoncernens.

Ryktesrisken är ofta en följd av att andra risker eller händelser, som operativa risker, förverkligas.

Utgångspunkten för hanteringen av ryktesrisken är att identifiera de eventuella händelser som kan inverka negativt på koncernens eller koncernbolagens image. Karaktären av ryktesrisken avviker från övriga risker genom att riskhändelser kan basera sig på verkliga händelser eller helt eller delvis på händelser utan verklighetsgrund (t.ex. ett falskt rykte). Ryktesrisker kan ofta förebyggas eller så kan effekterna av händelserna minskas.

Hantering av ryktesrisken grundar sig på att man övergripande känner till och förstår affärsverksamheten och dess begränsningar. Ryktesrisken kan inte hanteras som eget riskområde, utan främst som utvidgning av hanteringen av operativa risker. När de risker som påverkar ryktesrisken är identifierade kan man inom organisationen genomföra olika riskhanteringsåtgärder. Framgångsrik hantering av ryktesrisken bygger för sin del på en tydlig och genomtänkt extern kommunikation.

Till hantering av ryktesrisken hör också att följa lagar, bestämmelser och föreskrifter samt att agera som myndigheterna förutsätter. Den offentliga bilden av försäkringsbolaget och dess tillförlitlighet kan skadas om lagar, bestämmelser samt myndigheternas krav inte följs.

3.10 Grupprisker

Med grupprisker avses risker som beror på att Fennia och dess dotterbolag driver affärsverksamhet i koncernform. Grupprisker kan delas in i följande grupper:

- transaktionsrisker
- smittrisker
- risker för intressekonflikter
- koncentrationsrisker
- risker förknippade med administration.

Med transaktionsrisker avses risker som är förknippade med gruppinterna transaktioner, t.ex. med ändamålsenlig prissättning.

Smittrisker, det vill säga situationer där ett bolags problem eller de risker som bolaget tagit smittar av sig till koncernens övriga bolag eller hela koncernen. Till denna grupp räknas även risker förknippade med moraliska risker (moral hazard), med vilka man avser situationer där risken, som ett av bolagen tagit med avsikt och på ett omoraliskt sätt, och förlusten till följd av den helt eller delvis överförs för att bäras av moderbolaget eller övriga bolag.

Risker för intressekonflikter uppstår då vissa koncernbolags eller hela koncernens intressen är inbördes motstridiga.

Koncentrationsrisker inträffar om en enskild motpart blir för betydande på koncernnivå, även om risken skulle vara inom tillåtna gränser för de enskilda bolagen.

Risker förknippade med administration beror på att en del av funktionerna har ordnats på koncernnivå och en del på ett enskilt bolags nivå. Skillnader i bolagens administrationssystem kan leda till koordinationsutmaningar och extra risker.

Hantering av grupprisker bygger på en tydlig koncernstruktur. Gruppriskens betydelse ökar vid invecklade ägarstrukturer. Dessutom baserar sig ändamålsenlig hantering av grupprisker på att affärsverksamheten planeras och följs upp på både enskilda bolags nivå och koncernnivå. Endast på detta sätt kan man säkerställa och följa upp utvecklingen av grupp målen och att de uppnås.

Hantering av grupprisker bygger också på att systemet för den interna kontrollen i hela koncernen, särskilt riskhanteringssystemet och tillsynen att följa bestämmelser och de anmälningsförfaranden som hör till dem, har fastställts och genomförts logiskt och transparent. Olika aktörers roller och ansvar ska också ur koncernsynvinkel vara tydliga och definierade.

4 Solvenshantering

Med risktäckningskapacitet avses egna tillgångar som kan användas för att täcka förluster. Med riskvillighet avses hur stor risk man är benägen att ta för att nå affärsverksamhetsmålen, dvs. hur mycket av de egna tillgångarna man är redo att binda till risktagningen. Med risktolerans avses hur mycket de egna tillgångarna får variera när man försöker uppnå affärsverksamhetsmålen.

Målet med risk- och solvenshanteringen i koncernen är att stödja uppnåendet av affärsverksamhetens mål och kontinuiteten i affärsverksamheten. Detta genomförs genom att säkerställa att de tagna riskerna är i rätt proportion till risktäckningskapaciteten, riskvilligheten och risktoleransen samt att skapa förutsättningar för en ostörd verksamhet även i händelse av oväntade förluster genom att identifiera de hot och möjligheter som påverkar affärsverksamhetsstrategin och övriga mål.

Den allmänna riskvilligheten och risktoleransen hanteras genom att sätta upp mätare och målgränser (s.k. riskbudgetering) för de mest betydande riskerna och för de kombinerade riskerna. De uppställda riskspecifierade begränsningarna ska effektivt begränsa riskprofilen, så att solvensen och risktagandet är under kontroll och stannar inom tillåtna gränser.

■ Styrelsens förslag till hur vinsten ska disponeras

Fennias utdelningsbara medel var 278 232 557,06 euro. Bolagets vinst för räkenskapsperioden var 26 376 249,72 euro. Styrelsen föreslår för bolagsstämman att räkenskapsperiodens vinst överförs till säkerhetsfonden.

Helsingfors den 7 mars 2018

Mikael Ahlbäck

Jussi Järventaus

Lars Koski

Eva Liljeblom

Jyrki Mäkynen

Timo Salli

Paul Stucki

Antti Kuljukka
verkställande direktör

Detta dokument på svenska är en översättning av den ursprungligt finska revisionsberättelsen. Endast den finska originala revisionsberättelsen är juridiskt bindande.

■ Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennia

Revision av bokslutet

Uttalande

Vi har utfört en revision av bokslutet för Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennia (fo-nummer 0196826-7) för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2017. Bokslutet omfattar koncernens samt moderbolagets balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys och noter.

Enligt vår uppfattning ger bokslutet en rättvisande bild av koncernens och moderbolagets ekonomiska ställning samt av resultatet av deras verksamhet i enlighet med i Finland ikraftvarande stadganden gällande upprättande av bokslut och det uppfyller de lagstadgade kraven.

Våra uttalanden i denna rapport är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som överlämnats till moderbolagets revisionsutskott.

Grund för uttalandet

Vi har utfört vår revision i enlighet med god revisionssed i Finland. Vårt ansvar enligt god revisionssed beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar för revisionen av bokslutet.

Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernföretagen enligt de etiska kraven i Finland som gäller den av oss utförda revisionen och vi har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa.

Andra tjänster än revisionstjänster som tillhandahållits moderbolaget och koncernbolagen är enligt vår bästa kunskap och övertygelse i enlighet med bestämmelserna för dylika tjänster i Finland och vi har inte tillhandahållit förbjudna tjänster som avses i revisorsförordningens 537/2014 artikel 5.1. Övriga tjänster vi utfört förutom revisionstjänster framgår i koncernbokslutets not revisionsarvoden.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Materialitet

Den tillämplande materialiteten påverkar omfattningen av revisionen. Materialiteten har bestämts på basen professionellt omdöme och styr valet av revisionsåtgärder, tidpunkten för och omfattningen av revisionen samt bedömningen av noterade felaktigheter i förhållandet till bokslutet som helhet. Nivån på den av oss bestämda materialiteten baserar sig på vår bedömning av storleken av felaktigheter som ensamma eller tillsammans rimligen kan anses inverka på ekonomiska beslut som användare av bokslutet gör. Vi har också tagit i betraktande felaktigheter och/eller potentiella felaktigheter vilka på grund av kvalitativa faktorer enligt vår uppfattning är materiella för användarna av bokslutet.

De mest betydande uppskattade riskerna för väsentlig felaktighet

Vi har nedan beskrivit vad vi uppskattar vara de mest betydande riskerna för väsentliga felaktigheter, inklusive risken för väsentliga felaktigheter till följd av oegentligheter samt ett sammandrag av hur vi har agerat till följd av dessa risker.

DE MEST BETYDANDE UPPSKATTADE RISKERNA FÖR
VÄSENTLIG FELAKTIGHET

HUR VI HAR AGERAT TILL FÖLJD AV DESSA RISKER

Värdering av placeringstillgångar (bokslutsprinciper s. 11-13 och noter till placeringstillgångar s. 45-59)

Koncernens placeringstillgångar, inklusive placeringarna som Vi har utvärderat de använda boksluts- och

täcker de fondanknutna försäkringarna är den mest betydande tillgångsposten i bolagets balansräkning.

Placeringarna redovisas i huvudregel till anskaffningsutgift eller som fastigheterna, med avdrag för avskrivningar enligt plan eller till ett lägre verkligt värde. Placeringarna som täcker de fondanknutna försäkringarna redovisas till verkligt värde. I bokslutets noter presenteras härutöver placeringarnas verkliga värden och placeringarnas nettointäkter enligt verkligt värde.

Tillgångarnas verkliga värden baserar sig på antingen på marknadsnoteringar eller på värderingar enligt allmänt vedertagna principer. I värderingar enligt verkligt värde ingår bedömningar, speciellt för sådana egendomsposter och instrument för vilka marknadsvärden inte kan erhållas från offentliga marknadsnoteringar; såsom kapital- och fastighetsplaceringar.

värderingsprincipernas vederbörlighet.

Vi har testat interna kontroller för bokförings- och värderingsprocesserna gällande värdepapper, derivatinstrument och fastigheter.

Vi har jämfört placeringstillgångarnas redovisade värden mot externa bekräftelser och resultat av tillämpade värderingsmetoder samt utvärderat sakligheten av bolagets egna värderingsmetoder.

Vi har härtill utvärderat sakligheten av notuppgifterna för placeringstillgångar.

Försäkringstekniska ansvarsskuld (bokslutsprinciper s. 14)

Den försäkringstekniska ansvarsskulden som definieras i försäkringsbolagslagens 9 kapitel är den mest betydande posten på skuldsidan i moderbolagets och koncernens balans-räkningen.

Den mest betydande risken i ansvarsskulden för moderbolaget som bedriver skadeförsäkrings-verksamhet är ersättningsansvarets tillräcklighet. Den försäkringstekniska ansvarsskulden grundar sig på komplicerade försäkringsmatematiska beräkningsmodeller och antaganden som kräver ledningens bedömning, såsom bl.a. förväntad livslängd för de försäkrade inom försäkringsgrenar med pensionsansvar och tillämpad diskonteringsräntesats. Vid beräkningen av pensionsansvar inom ersättningsansvaret bör bedömningen av skadefallen och valet av diskonteringsränta göras betryggande.

Dotterbolaget Försäkringsaktiebolaget Fennia Liv har räntegaranterade pensions- och sparlivförsäkringar på bolagets egen risk för vilka beräkningsgrundränta har utlovats. Till den utlovade beräkningsgrundräntan hänför sig en placeringsavkastningsrisk. Vid beräkning av ansvarsskulden bör den använda räntan väljas betryggande. I ansvarsskulden bör göras en sådan räntereserv baserat på ledningens bedömning att kommande förpliktelser med tillräcklig säkerhet kan uppfyllas.

På grund av ansvarsskuldens väsentlighet, de antaganden ledningen gör vid beräkningen samt de komplicerade försäkringstekniska beräkningsmodellerna har ansvarsskulden i revisionen bedömts som ett område med betydande risk för väsentlig felaktighet.

Vi har utvärderat principerna och processerna i anknytning till bokföring och beräkning av den försäkringstekniska ansvarsskulden.

Vår försäkringsmatematiker har deltagit i revisionen och utvärderat antaganden och beräkningsmetoder som använts, bland annat genom att granska använda beräkningsgrunder och bedöma beräkningsmodellernas lämplighet för att säkerställa ansvarsskuldens tillräcklighet.

Vi har härtill utvärderat den bokföringsmässiga hanteringen riktighet och utvärderat sakligheten av notuppgifterna gällande ansvarsskulden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för bokslutet

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för upprättandet av bokslutet och för att bokslutet ger en rättvisande bild i enlighet med i Finland ikraftvarande stadganden gällande upprättande av bokslut samt uppfyller de lagstadgade kraven. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta ett bokslut som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av bokslutet ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om man avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar för revisionen av bokslutet

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida bokslutet som helhet innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i bokslutet.

Som del av en revision enligt god revisionsmed använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- Identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i bokslutet, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- Skaffar vi oss en förståelse av den del av moderbolagets eller koncernens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- Utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i ledningens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- Drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av bokslutet. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om moderbolagets eller koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i bokslutet om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om bokslutet. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett moderbolag eller en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.
- Utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i bokslutet, däribland upplysningarna, och om bokslutet återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- Inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernbokslutet. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för vårt uttalande.

Vi kommunicerar med dem som har ansvar för bolagets styrning avseende, bland annat, revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den, samt betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat under revisionen.

Övriga rapporteringsskyldigheter

Uppgifter om revisionsuppdraget

Vi har fungerat som av bolagstämman vald revisor från 2007 oavbrutet i 11 år.

Övrig information

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för den övriga informationen. Övrig information omfattar verksamhetsberättelsen. Vårt uttalande om bokslutet täcker inte övrig information.

Vår skyldighet är att läsa den ovan specificerade övriga informationen i samband med revisionen av bokslutet och i samband med detta göra en bedömning av om det finns väsentliga motstridigheter mellan den övriga informationen och bokslutet eller den uppfattning vi har inhämtat under revisionen eller om den i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter. Det är ytterligare vår skyldighet att bedöma om verksamhetsberättelsen har upprättats enligt gällande bestämmelser om upprättande

av verksamhetsberättelse.

Enligt vår uppfattning är uppgifterna i verksamhetsberättelsen och bokslutet enhetliga och verksamhetsberättelsen har upprättats i enlighet med gällande bestämmelser om upprättande av verksamhetsberättelse.

Om vi utgående från vårt arbete på den övriga informationen, drar slutsatsen att det förekommer en väsentlig felaktighet i verksamhetsberättelsen, bör vi rapportera detta. Vi har ingenting att rapportera gällande detta.

Helsingfors 8 mars 2018
KPMG Oy Ab

Petri Kettunen
CGR

Satu Malmi
CGR

* De sidor som anges i revisionsberättelsen hänvisar till sidorna i bokslutet. Motsvarande uppgifter i den här webbårsredovisningen finns i [bokslutsdelen](#). Motsvarande sidor i PDF-versionen är 24–28 (bokslutsprinciper) och 29, 36–42 (noter till placeringar).

** Motsvarande uppgifter finns i webbårsredovisningen i [bokslutsprincipsdelen](#). Motsvarande sidor i PDF-versionen är 24–28.

■ Förvaltningsrådets utlåtande

Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennias förvaltningsråd har tagit del av bolagets bokslut och koncernbokslut för 2017 samt av revisionsberättelsen. Förvaltningsrådet har i detta hänseende ingenting att anmärka på.

Förvaltningsrådet föreslår för bolagsstämman som sammanträder den 18 april 2018 att bokslutet och koncernbokslutet fastställs och att styrelsens förslag till hur räkenskapsperiodens resultat disponeras godkänns.

Helsingfors den 21 mars 2018

På förvaltningsrådets vägnar

Marianne Kaasalainen
förvaltningsrådets vice ordförande

■ Administration

Fennia administreras enligt ömsesidighetsprincipen. Den högsta beslutande makten inom Fennia utövas genom bolagsstämman av försäkringstagarna dvs. Fennias kunder. Bolagets beslutande organ är förvaltningsrådet, styrelsen och verkställande direktören.

Fennias förvaltningsråd

Fennia har ett förvaltningsråd som övervakar bolagets administration som styrelsen och verkställande direktören svarar för. Bolagsstämman har utsett förvaltningsrådets 41 ledamöter bland Fennias försäkringstagare dvs. kunder.

Förvaltningsrådets uppgift är att välja styrelseledamöterna och fastställa deras arvoden. Dessutom lämnar förvaltningsrådet sitt yttrande över bokslutet, verksamhetsberättelsen och revisionsberättelsen till ordinarie bolagsstämma och ger styrelsen anvisningar i väsentliga eller principiellt viktiga frågor.

Förvaltningsrådet sammanträder två gånger per år och vid behov. Förvaltningsrådet har ett arbetsutskott som förbereder motionerna som tas upp på bolagsstämman och på förvaltningsrådets sammanträden samt ett revisionsutskott som granskar bolagets verksamhet och organisation. Förvaltningsrådet har dessutom utsett lokala förhandlingskommittéer som har i uppgift att följa och stödja Fennias regionala verksamhet.

Fennias styrelse

Styrelsen har hand om bolagets förvaltning och ser till att verksamheten är ändamålsenligt organiserad. I egenskap av styrelse för koncernens moderbolag svarar styrelsen även för behörig administration på koncernnivå samt för helhetsledning av koncernen. År 2017 bestod styrelsen av åtta ledamöter.

Styrelsen har till uppgift att leda Fennia med yrkesskicklighet, enligt sunda och försiktiga affärsprinciper samt enligt principerna för en tillförlitlig förvaltning. Styrelsen sköter de uppgifter som den föreskrivits i bolagsordningen, lagstiftningen och myndighetsföreskrifter.

Till de centrala uppgifterna för Fennias styrelse hör

- besluta om bolagets mål och strategi och i egenskap av moderbolagets styrelse besluta om koncernens mål och strategi
- godkänna riskhanteringsstrategin samt rapporter om risk- och solvensbedömning
- övervaka och säkerställa tillräcklig och effektiv intern revision och administration, inklusive riskhantering, samt årligen godkänna bedömningar av huruvida dessa är adekvata och tillräckliga
- säkerställa att Fennias solvensnivå håller sig inom utsatta ramar
- godkänna principerna för Fennias verksamhet.

Styrelsen bistås av utnämnings- och belöningsutskottet samt av Fennias och Fennia Livs gemensamma revisionsutskott. Utskotten fattar inga beslut utan lämnar förslag till styrelsen som beslutar.

Utnämnings- och belöningsutskottet har i uppgift att förbereda, planera och utveckla utnämnings- och arvodesfrågor avseende Fennias verkställande direktör, dennes ställföreträdare och vice vd samt medlemmarna i ledningsgruppen samt att förbereda frågor kring hela bolagets belöningsystem.

Revisionsutskottet är gemensamt för Fennia och Fennia Liv. Revisionsutskottets ansvarsområde omfattar uppföljning av att den interna kontrollen, inklusive compliance, riskhantering och intern revision, är tillräckligt omfattande och behörigt organiserad. Därutöver har revisionsutskottet hand om de lagstadgade uppgifterna i anknytning till revisionen.

Verkställande direktör

Fennia har en verkställande direktör som utses av styrelsen. Styrelsen beslutar också om verkställande direktörens anställningsvillkor, lön och arvoden. Verkställande direktören har till uppgift att handha den löpande förvaltningen av bolaget enligt styrelsens föreskrifter och anvisningar. Till verkställande direktörens uppgifter hör att leda och övervaka bolagets

affärsverksamhet, att organisera risk- och solvenshanteringen i praktiken samt att ansvara för utveckling och samordning av olika funktioner inom bolaget. Bolaget har också två vice verkställande direktörer varav den ena är ställföreträdare för verkställande direktören.

Intern revision

Den interna revisionen är en funktion som är oberoende av verksamheterna och som stöder Fennia och dess högsta ledning i arbetet med att uppnå målen genom att erbjuda ett systematiskt sätt att närma sig bedömning och utveckling av organisationens kontroll-, lednings- och förvaltningsprocesser samt riskhanterings funktion och effektivitet.

Ledning av samhällsansvar

Samhällsansvar leds operativt över organisationsgränser både på koncern- och affärsverksamhetsnivå. Varje affärsområde tar i sitt beslutsfattande hänsyn till samhällsansvaret. För samhällsansvaret ansvarar i sista hand koncernchefen.

■ Affärsverksamhet

Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennia är ett finskt skadeförsäkringsbolag som grundades 1882 och som ägs av bolagets kunder. Bolaget har starka rötter och värderingar inom företagandet.

Fennia är expert inom försäkringar och tillhörande tjänster. Fennia erbjuder heltäckande försäkringar för företag, företagare och hushåll. Fennias verksamhet omfattar lagstadgade och frivilliga skadeförsäkringar och återförsäkring.

Fenniakoncernen består av tre bolag: Fennia, som är specialist på skadeförsäkringar, Fennia Liv som erbjuder frivilliga liv-, pensions- och sparförsäkringar samt Fennia Kapitalförvaltning Ab som erbjuder tjänster inom kapitalförvaltning.

Av Fenniakoncernens bolag bygger Fennia på ömsesidighetsprincipen där bolaget ägs av kunderna. Fennia Liv är ett aktiebolag som ägs till hundra procent av Fennia och Fennia Kapitalförvaltning Ab är dotterbolag till Fennia Liv. Dessutom omfattar koncernen 29 fastighetsbolag.

Fennias ägare består av dess försäkringstagare som har en giltig försäkring hos bolaget sedan åtminstone föregående räkenskapsår. Återförsäkring ger dock inget ägande.

Fennia samarbetar med Ömsesidiga Arbetspensionsförsäkringsbolaget Elo. Elo erbjuder i samarbete med Fennia lagstadgade arbetspensionsförsäkringar för Fennias kunder.

■ Förvaltningsråd

Ordförande

Janne Ylinen

verkställande direktör
Kokkolan Halpa-Halli Oy
Karleby

Vice ordförande

Marianne Kaasalainen

verkställande direktör
Oy Patrol Trading Ab
Esbo

Medlemmar

Pekka Auramaa

verkställande direktör
Kuljetusliike Y. Auramaa Oy
Eura

Michael Cedercreutz

verkställande direktör
Oy Victor Ek Ab
Helsingfors

Risto Finne

styrelseordförande
Kuopion Konepaja Oy
Kuopio

Jarmo Halonen

verkställande direktör
Elecster Oyj
Toijala

Ilkka Jalonen

Ordförande
Ilja Consulting Oy
Esbo

Juha Järvi

verkställande direktör
Ka-Mu Oy
Karstula

Pia Kauma

riksdagsledamot
Esbo

Hannu Kekäläinen

styrelseordförande
Check Point Finland Oy
Pikis

Heimo Keskinen

styrelseordförande
Ravintolakolmio Oy
Helsingfors

Anne Ketola
landschef
SATS Finland Oy (Elixia)
Helsingfors

Jaana Kokko
verkställande direktör
Oulun Autokuljetus Oy
Uleåborg

Matti Koskenkorva
företagarråd
Tammerfors

Jaana Kotro
verkställande direktör
Teknopower Oy
Åbo

Perttu Kouvalainen
verkställande direktör
Fabrik Oy
Joensuu

Pekka Kuivalainen
verkställande direktör
Pisla Oy
Viitasaari

Matti Kurttio
styrelseordförande
Tormets Oy
Torneå

Maunu Lehtimäki
verkställande direktör
Evli Bank Abp
Helsingfors

Markus Lindblom
verkställande direktör
RTV-Yhtymä Oy
Riihimäki

Vesa Luhtanen
verkställande direktör
L-Fashion Group Oy
Lahtis

Hannu Löytönen
industriråd
verkställande direktör
Betset Oy
Kyyjärvi

Tauno Maksniemi
Senior Partner, CEO
Broadview Oy Ltd
Helsingfors

Jouko Manninen

stadsdirektör
Kuusamo stad
Kuusamo

Antti Mykkänen

Fennias personalrepresentant
Yrittäjien Fennian Kenttä ry
Lahtis

Martti Paunu

verkställande direktör
Vainö Paunu Oy
Tammerfors

Ari Penttilä

verkställande direktör
Matkaporjat Oy
Tammerfors

Raimo Puustinen

verkställande direktör
Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj
Joensuu

Pekka Rantamäki

verkställande direktör
Rantamäki Advisors Oy
Hyvinge

Ari Rinta-Jouppi

verkställande direktör
Rinta-Joupin Autoliike Oy
Tervajoki

Ali U. Saadetdin

styrelseordförande
A. Saadetdin Oy
Tammerfors

Seppo Saajos

styrelseordförande
Saajos Yhtiöt
Lojo

Kaj Ström

styrelseordförande
Motoral Oy
Helsingfors

Risto Tornivaara

verkställande direktör
Danske Bank Abp
Helsingfors

Markus Tötterman

styrelseordförande
Oy Arwidson Ab
Tusby

Heikki Vauhkonen

verkställande direktör
Tulikivi Oyj

Helsingfors

Henrik Wikström

ekonomi- och förvaltningsdirektör
Sarlin Group Oy Ab
Kauniainen

Jarkko Wuorinen

verkställande direktör
Ahlman & Wuorinen Development AWD Oy
Nyslott

Jens Österberg

verkställande direktör
Oy Petsmo Products Ab
Vasa

Fennias förvaltningsorgan 1.1.2017

■ Styrelse

Ordförande

Mikael Ahlbäck

industriråd, koncernchef
Ab Rani Plast Oy
Terjärv

Vice ordförande

Matti Pörhö

kommerseråd, CEO
Pörhön Autoliike Oy
Uleåborg

Medlemmar

Jussi Järventaus

verkställande direktör
Företagarna i Finland
Helsingfors

Lars Koski

verkställande direktör
Laihian Mallas Oy
Laihela

Eva Liljeblom

professor, rektor
Hanken svenska handelshögskolan
Helsingfors

Jyrki Mäkynen

Oy HM Profiili Ab
verkställande direktör
Seinäjäki

Timo Salli

verkställande direktör
Katsa Oy
Tammerfors

Paul Stucki

verkställande direktör
Orfer Oy
Orimattila

Styrelsens sekreterare

Sanna Elg

direktör för juridiska ärenden
Fennia
Esbo

Fennias förvaltningsorgan 1.1.2018

■ Revisorer

KPMG Oy Ab

Petri Kettunen
CGR

Satu Malmi
CGR

Revisorssuppleanter

KPMG Oy Ab

Tiia Kataja
CGR

Marcus Tötterman
CGR

Fennias förvaltningsorgan 1.1.2018

■ Fenniakoncernens ledningsgrupp

Antti Kuljukka

koncernchef

Eero Eriksson

verkställande direktör, Fennia Kapitalförvaltning

Kimmo Kilpinen

vice verkställande direktör, kentänjohtaja

Mika Manninen

koncernens ekonomidirektör

Seppo Rinta

vice verkställande direktör

Alexander Schoschkoff

verkställande direktör, Fennia Liv

ledningsgruppens sekreterare

Sanna Elg

direktör för juridiska ärenden

Fennias förvaltningsorgan 1.1.2018

■ Läkare

Mikael Hedenborg

medicine och kirurgie doktor
specialist i företagshälsovård
överläkare
specialkompetens inom försäkringsmedicin

Lauri Keso

medicine och kirurgie doktor
specialist i inre medicin och reumatologi
specialkompetens inom försäkringsmedicin

Juha Liira

medicine och kirurgie doktor
specialist i företagshälsovård och arbetsmedicin
specialkompetens inom försäkringsmedicin

Teemu Paatela

medicine licentiat
specialist i ortopedi

Mika Paavola

medicine doktor
specialist i ortopedi och traumatologi

Timo Yrjönen

medicine doktor
specialist i ortopedi

Heikki Österman

medicine licentiat
specialist i ortopedi och traumatologi

Fennias förvaltningsorgan 1.1.2018